Milliyet
ÇOCUK
12 Ekim 1987 • Sayı: 41 • 200 Lira
(KDV Dahil)

TÜRK TİCARET BANKASI İŞBİRLİĞİ İLE HAZIRLANAN

VÜCUDUMUZ ANSİKLOPEDİSİ

Şimşek Santrfor

ŞİMDİ DÜNYA ÇOCUKLARI DA

67. SAYI ÇIKTI

Milliyet KARDEŞ OKUYORLAR...

BU SAYININ ARMAĞANI:
YUMOŞ ANAHTARLIK

Tükenmeden Alınız!

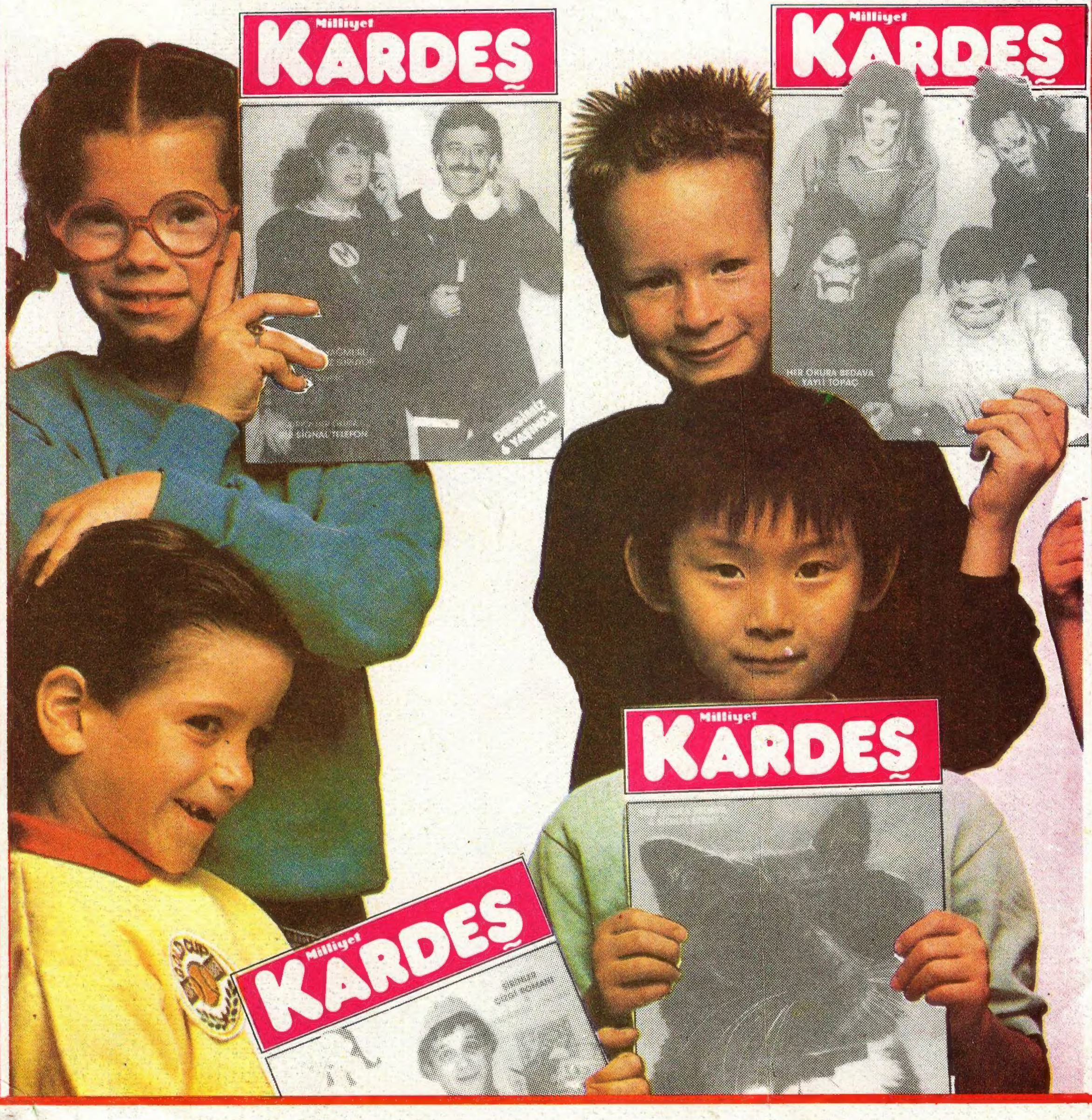

Milliyet
ÇOCUK
DERGİSİ

İmtiyaz Sahibi
AYDIN DOĞAN

Genel Müdür
MUHİTTİN KÂZIMOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
MEHMET İLKORUR

Redaksiyon
HİKMET ALTINKAYNAK

Teknik Sekreterler
GAMZE BALTAŞ
NACİ ÖZDAĞLI

Satış Müdürü
NİYAZİ YEŞİL

İşletme Müdürü
ALİ NAZIM ONARAN

Teknik Danışman
YETKİN ALDİNÇ

Ofset Hazırlık
MEHMET YALAZI

12 Ekim 1987 ● Sayı: 41
● Yıl: 16

Adres:
Milliyet Çocuk Dergisi
Milliyet Yayınları,
Prof. Kâzım İsmail Gürkan
Cad. No: 10 (34333)
Cağaloğlu İSTANBUL
☐ Telefonlar: 526 83 86 -
520 83 94 - 528 42 67
528 55 76
☐ Abone Koşulları: Yıllık
10.400 TL. Altı aylık: 5200 TL
☐ Abone ve Satış İçin
Başvuru: Milliyet Çocuk
Dergisi Satış Servisi,
Cağaloğlu-İstanbul
☐ Türkiye'de Satış Fiyatı:
200 TL.
☐ Kıbrıs'ta Satış Fiyatı: 250 TL.

BU HAFTA NE VAR NE YOK?

NASIL ÇALIŞIR?

☐ **İtfaiye**

SAYFA 8

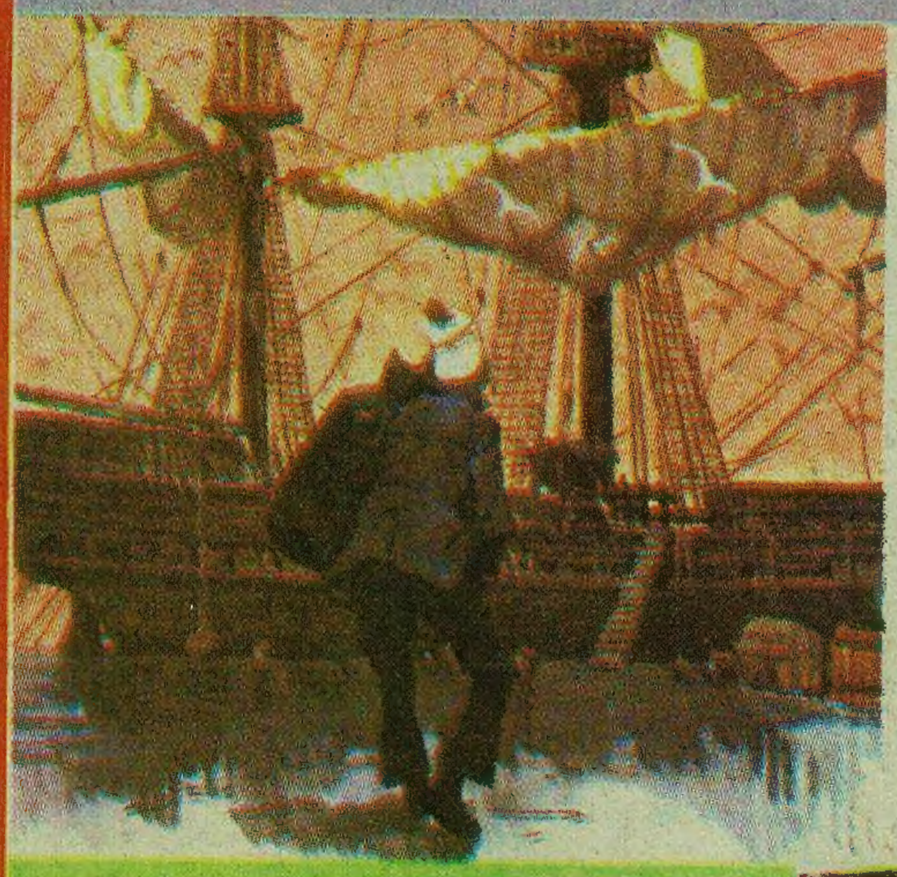

MOBY DICK

☐ **Herman Melville'in dünyaca ünlü klasiğinin son bölümü...**

SAYFA 12

ORMAN KURTARAN BALON

☐ **İki bilim adamının tropikal bölgeler ve bitkiler konusunda yaptıkları ilginç araştırma...**

SAYFA 20

Öykü

Resimler: Semih Poroy

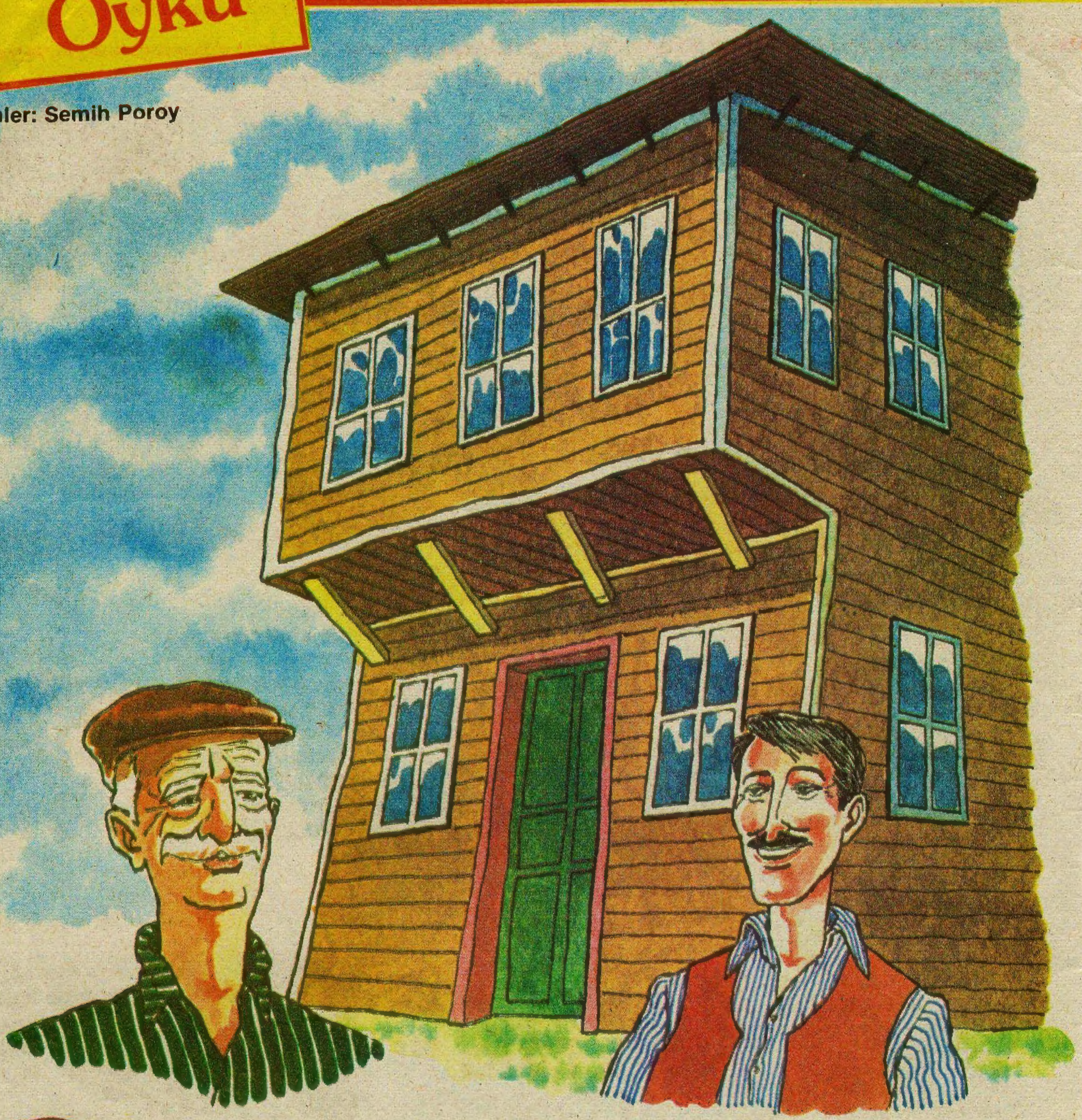

Usta ile Çırak

Cengiz Bektaş

"BİR varmış bir yokmuş..."

Diye başlasam, masal anlatacağımı sanacaksınız.

Oysa anlatacağım masal değil gerçek...

Gerçek olduğunu Eskişehir'in Odunpazarı'ndan, sekseniki yaşındaki İsmail Usta söyledi...

Ben onun yalancısıyım.

Dedi ki İsmail Usta:

Hani şu an ilerde, şimdi müze olan eski ev var ya...

İçine girip baktın mı?

Hani üst katında birbirinden güzel iki odası

CENGİZ BEKTAŞ

Günümüz şairlerinden olan Cengiz Bektaş, 1934 yılında Denizli'de doğdu. Münih Teknik Üniversitesi'ni bitirdi. Mimarlık yapıyor. Edebiyat ve mimarlık alanında birçok ödülleri bulunuyor. Bektaş'ın yayımlanan şiir ve deneme kitapları var.

var...

İşte o evin yapımında ustayla çırak arasında anlaşmazlık çıkmış.

Usta o günlerin en iyi ustası...

Ama yetiştirdiği çırak da ondan geri kalası değil...

O dermiş:

— Ben ustayım!

O dermiş

— Ben seni geçtim!

İtişip didişmekten iş işlemez olmuşlar.

Evi yaptıran bakmış ki olacak gibi değil. Mahallenin kocalarını toplamış.

Kocalar, bir ustayı dinlemişler, bir çırağı...

Dinleyip anlamışlar. Sonunda demişler ki:

— Sana çatkısı çatılmış kabası bitmiş şu oda, sana da öteki...

İkiniz de kapınızı kapatıp çalışacaksınız. İkiniz de, işleriniz bitmeden birbirinizin yaptığını görmeyeceksiniz.

İşiniz bitince bakacağız, kim daha iyi yapmış göreceğiz.

Usta da, çırağı da verilen odalara kapanmışlar.

Başlamışlar işlemeğe...

Çalışmışlar, çalışmışlar...

Günlerce çalışmışlar...

Kapıları kapalı birbirlerini hiç görmüyorlar...

İşlerini bitirmişler.

Kocaları çağırmışlar.

Demişler ki:

— Ağalar işimiz tamam...

Mahallenin kocaları iki odaya da girip bakmışlar.

Usta, çok güzel işlemiş işini... Öyle güzel bir tavan yapmış ki...

Ortasına da öyle güzel bir göbek oturtmuş ki...

Görenin ağzı açık kalacak...

Gelgelelim, çırağınkinden daha iyi olsun diye azıcık çok işlemiş... Abartmış... Yaptığı iş kalabalık, azıcık yorucu olmuş...

Oysa çırağı, yalın işlemiş; daha az, daha öz işlemiş...

Onun işinin etkisi bambaşka olmuş...

Uzun sözün kısası, kocalar, çırağın işini daha beğenmişler.

Ustaya söylemesi zormuş ya söylemişler:

— Ne güzel ustaymışsın ki seni geçecek çırak yetiştirmişsin!

İsmail Usta ekledi:

— Ya işte böyle... Ustalar kendilerini geçecek çıraklar yetiştireceklerki ilerleme olsun.

ÇOCUK ve ÖĞRETMEN

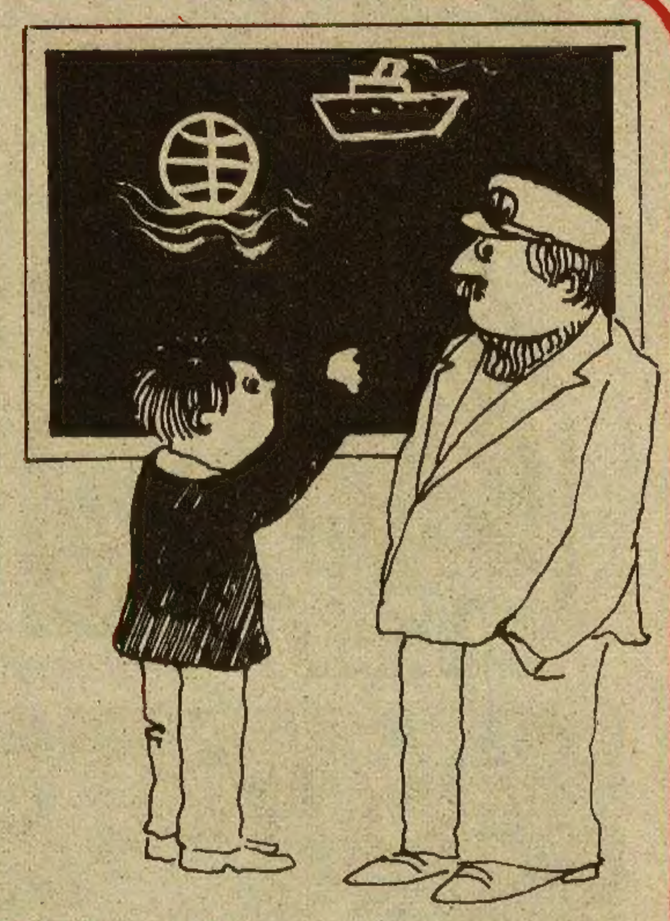

Dünya deniz
Çocuk gemi,
Öğretmen
Kaptan

Dünya Atatürk
Çocuk bayrak
Öğretmen
Vatan

HAYDİ ÇOCUKLAR AŞIYA

Acılar azalacak
Kopmayacak canımızdan can
Evlat acısı uçup gidecek
Kuşlar kanat açacak
Bebelerin yüzlerinde
Selam söylüyorum sizden
Yarınlarda bekleyen
Aydınlığa-ışığa
Haydi çocuklar
Güle güle aşıya

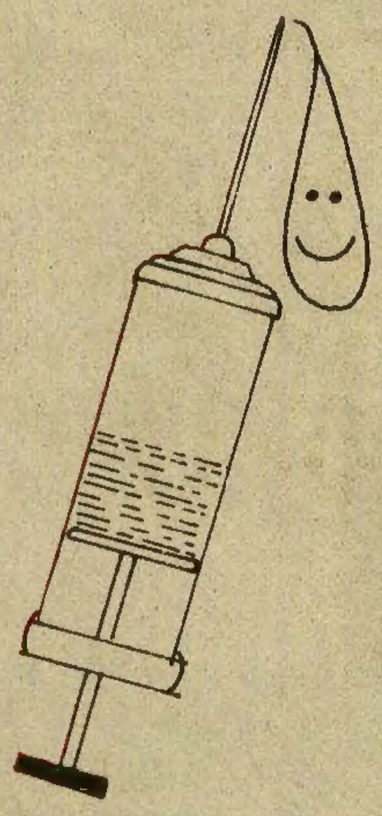

Sesiniz
Gürül gürül
Irmak ırmak akacak yarınlara
Dağ başlarından
Duyulacak ıslıklarınız
Uçurtmalar daha özgür uçacak
Topaçlar daha mutlu dönecek
Güller açacak gül yüzünüz karda
Gürbüz güneşler doğacak
Kışta-ayazda
Gün boyu gülecek
Ömür boyu esecek sevgi rüzgârı
Umut umut dallarda
Haydi çocuklar
Aşıya

Sağlıklı olunca ülke
Gül bahçesi olacak yarın
Emekleyen barış yürüyecek
Gıkı bile çıkmayacak atomların
Kavga buz dolabına konacak
Gelecek gülecek sonsuzca
Haydi çocuklar
Bu gün aşıya
Yarın barışa

Necdet TEZCAN

1001 BİLGİ

41

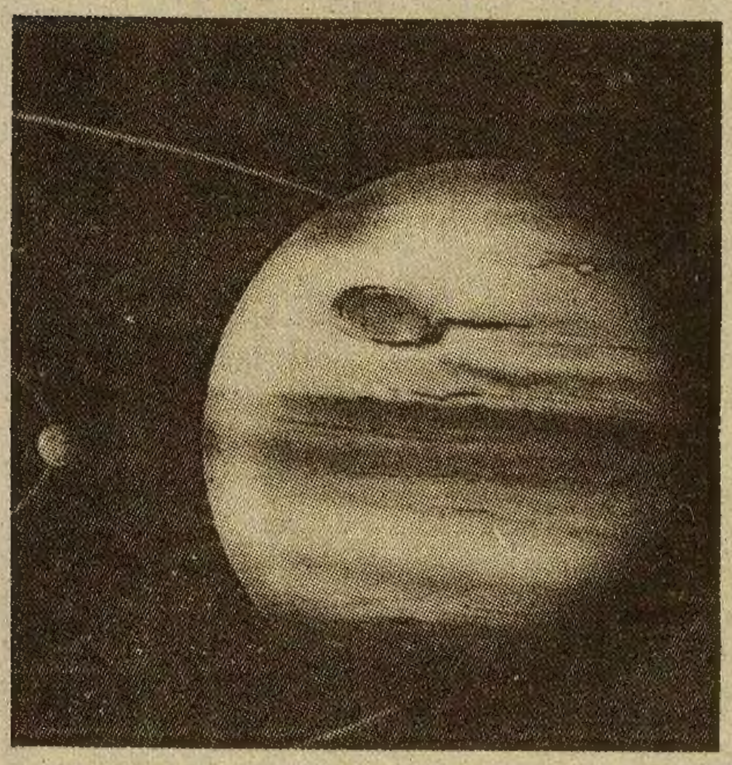

□ Dünyamıza en yakın gezegen Venüs'tür. Kimi zaman dünya yörüngesinin **"kırkbir"** milyon 360 bin kilometre içine girer.

□ Günümüzün en ünlü çağdaş ressamlarından sayılan İspanyol Salvador Dali'nin çizdiği resimler dünyanın **"kırkbir"** sanat galerisinde sergilenmektedir.

□ İkinci Dünya Savaşı'nda, 7 Aralık bindokuzyüz **"kırkbir"** yılında Japonlar Pearl Harbeour, Hawaii ve Malaya'yı bombalamışlardır.

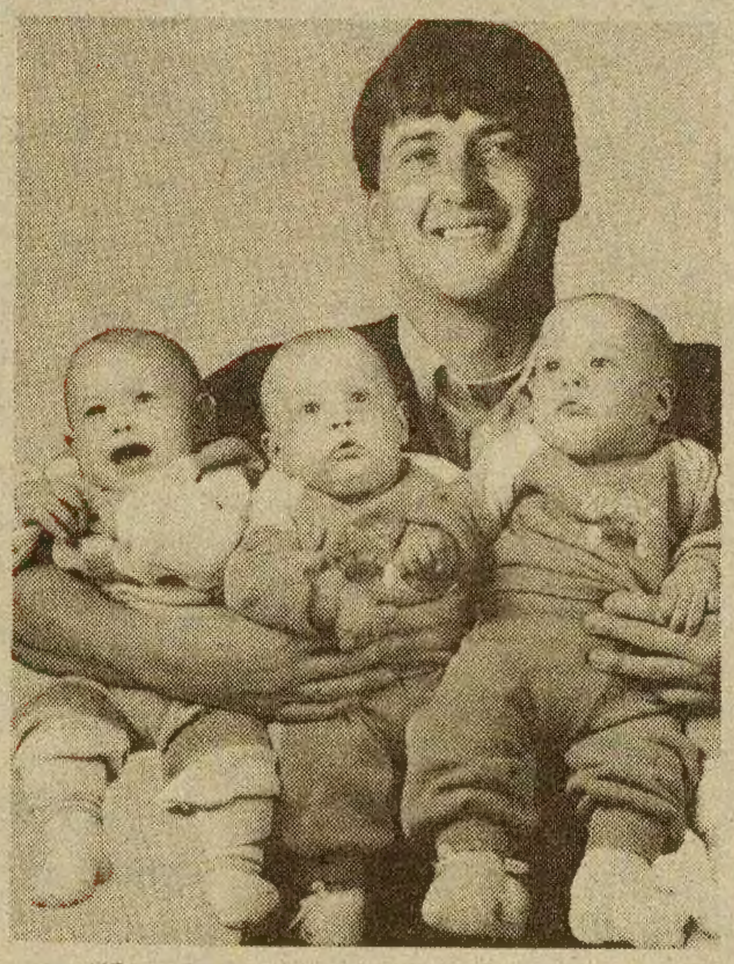

□ 1976 yılında dünyanın en çok çalışan, doğum hastanesi Zaire Kinsasa'daki Mama Yemo Hastanesi oldu. Bu yılda **"kırkbir"** bindokuzyüzotuz çocuğun doğduğu bu hastanede mayıs ayında bir günde doğan 175 bebek ile bir doğum patlaması meydana geldi. Hastanenin 599 yatağı bulunmaktadır.

□ Türkiye'nin **"kırkbirinci"** başbakanı Bülent Ecevit'tir.

□ Ekvator Gine'sinde insanların ortalama yaşama süresi **"kırkbir"** yıldır.

□ İngiliz A.R Wilson'a ait "Fred" adlı mercan balığı (Carassius Auratus) 1 Ağustos 1980 günü öldüğünde **"kırkbir"** yaşındaydı.

□ İngiltere'nin üretim düzeyi en yüksek olan kömür madeni Leicestershire'deki Bagworth madeniydi. Burada 1980 yılı Nisan ve Aralık ayları arasında geçen **"kırkbir"** haftada tek kişilik vardiya başına 5.8 ton kömür üretilmiştir.

□ Cumhuriyet edebiyatımızın gerçekçi öykü yazarlarından Sabahattin Ali, **"kırkbir"** yaşında yaşamını yitirmiştir.

İLKOKUL, ORTAOKUL VE KOLEJ ÖĞRENCİLERİ İÇİN
BAŞARININ ANAHTARI

Milliyet
OKUL ANSİKLOPEDİSİ

1. Cilt:
BİLİMLER - BULUŞLAR
2. Cilt:
DÜNYA - UZAY
3. Cilt:
BİTKİLER - HAYVANLAR
4. Cilt:
ÜLKELER - İNSANLAR
5. Cilt:
UYGARLIK - SANAT
6. Cilt:
TARİH - TOPLUM
7. Cilt:
TÜRKİYE TARİH - COĞRAFYA

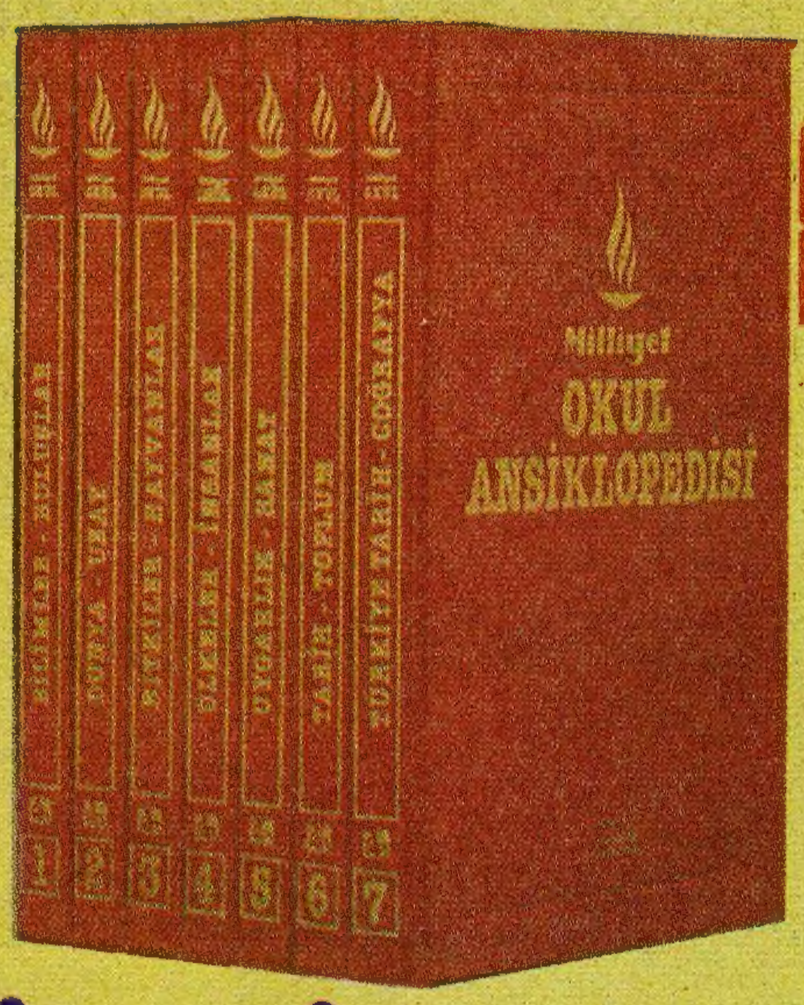

Ansiklopedi alanlara

BÜYÜK ARMAĞANLAR

1. Beş kişiye bir yıllık öğrenim gideri karşılığı 250.000.- er lira.
2. On kişiye BBC İngilizce Deyimler seti (10 kaset).
3. Yirmi kişiye Milliyet Çocuk Kitapları seti (40 kitap).
4. Otuz kişiye Airfix uçak maketi.
5. Ve herkese 4 ayrı ansiklopedi (Büyük Coğrafya Ansiklopedisi, Temel Bilgiler Ansiklopedisi, Uzay Ansiklopedisi, Enerji Ansiklopedisi).

Not: *Çekilişler, iştirakçi numaraları dikkate alınarak noter huzurunda yapılacaktır. Sonuçlar 18 Aralık 1987 günü Milliyet Gazetesi'nde ilân edilecektir.*

7 CİLTLİK HAZİNE

- **Ünlü Türk ve yabancı uzmanlarca hazırlanmış, eğitim sistemimizin ihtiyaçlarına cevap verebilecek ve halen binlerce öğrencimizin ellerinden düşürmedikleri bilgi hazinesi...**
- **Tablo güzelliğinde ikibini aşkın renkli resim, şemalar, grafikler, deneyler ve 40 sayfalık Dünya Atlası**
- **Kaliteli 1. hamur kâğıt, şık ve zarif cilt**

TAMAMINI HEMEN ALIN, TAKSİTLE ÖDEYİN

Eğitim dünyasında iki yıldır kendini kanıtlamış Milliyet Okul Ansiklopedisi ile yine hizmetinizdeyiz. Dokuz gün süreli bu kampanyamız, 12 Ekim 1987 Pazartesi günü başlayacak, 20 Ekim 1987 Salı günü sona erecektir.

ÇEKİLİŞSİZ KURASIZ TAMAMI HEMEN TESLİM

Kampanyamıza katılacak herkese, ansiklopedileri kasım ayı içinde eksiksiz olarak evlerine teslim edilecektir.

HERKESE UYGUN TAKSİTLE

Ansiklopedinin fiyatı, ödenecek peşinat miktarı, taksit adedi ve taksit tutarları, yandaki istek kuponunda gösterilmiştir. Bunun dışında farklı bir meblâğ istenmeyecektir. Peşinat yatırıldıktan sonra birinci taksit ödemesi kasım ayının 20'sine, diğer taksitler de her ayın 20'sine kadar yapılmalıdır.

KATILMA İŞLEMİ

Yandaki "peşinat ödeme yerleri"nden birine peşinatınızı yatırınız. Peşinat makbuzunuzun aslı ya da fotokopisini, dolduracağınız istek kuponu ile birlikte taahhütlü olarak şu adrese postalayınız:

Milliyet Yayın A.Ş.
Prof.Kâzım İsmail Gürkan Cad. No: 10 Cağaloğlu (34333) İSTANBUL

Mektubunuz, adresimize ulaştığında, size katılma işlemlerinin tamamlanması için gerekli bilgiyi ve belgeleri göndereceğiz. Bu belgeler ile ilgili işlemler tamamlanıp, tekrar bize ulaştığında katılma işlemleri tamamlanmış olacaktır.

PEŞİNAT ÖDEME YERLERİ

- **PTT**
  Bulunduğunuz yerdeki PTT ye giderek, Milliyet Yayın A.Ş'nin 246018 numaralı posta çeki hesabına peşinatınızı yatırabilirsiniz
- **MİLLİYET YAYIN A.Ş.**
  Prof.Kâzım İsmail Gürkan Cad. No: 10 Cağaloğlu İstanbul Tel: 520 83 94
- **MİLLİYET GAZETESİ**
  Nuruosmaniye Cad. No: 65 Cağaloğlu-İstanbul Tel: 527 94 90
- **MİLLİYET ANKARA BÜROSU**
  İzmir Cad. Sipahioğlu Han K.4 Yenişehir-Ankara Tel: 134 22 40
- **MİLLİYET İZMİR BÜROSU**
  Şehit Fethi Bey Cad. Cezayirli İş Hanı 79 A İzmir Tel: 25 43 93
- **MİLLİYET ADANA BÜROSU**
  Atatürk Cad. Tören Apt. Kat 3 Adana Tel: 438 40

ANSİKLOPEDİ İSTEK KUPONU

Peşinat	Taksit Adedi	Taksit Tutarı	KDV DAHİL TOPLAM FİYATI
10.500.—TL	7	8.500.—TL	70.000.—TL

Peşinat yatırılan yer ve tarih: .....

Adım-Soyadım: .....

Ev Adresim: .....

.....

.....

Telefon: ..... İmzam: .....

ÖNEMLİ NOT: Bu kampanya ile satışa sunulan, **MİLLİYET OKUL ANSİKLOPEDİSİ**, sınırlı sayıda üretilmiştir. Talep fazlalığı halinde, katılma tarihi dikkate alınarak bir sıralama yapılacak ve satış yapamayacağımız sayın iştirakçilerimize peşinatları iade edilecektir.

Nasıl Çalışır?...

İTFAİYE ARAÇLARI

GÜNÜMÜZDE yangınla mücadele ederken başarıya ulaşabilmek için iki nokta önem taşıyor. Bu noktaların ilki, yangın haberinin itfaiyeye ulaştırılmasındaki ve itfaiye araçlarının yangın yerine varmasındaki hız. İkinci önemli nokta ise, bu araçların gücü ve yeterliliği.

Artık yangınla eskiden olduğu gibi sadece su sıkarak mücadele edilmediğini hepimiz biliyoruz. Gelişen teknolojiler sayesinde yangınla mücadele etmek çok daha bilimsel yöntemlerle yapılıyor. Amyantlı kumaştan özel olarak yapılan ve ateşe karşı itfaiyeciyi koruyan giysiler bu yeniliklerin sadece biri. Yangın yerinde bulunan parlayıcı ve patlayıcı maddelerin azlığına ve çokluğuna göre kullanılan çeşitli kimyasal maddeler. Orman ya da denize dökülen petrol yangınlarında ise, kullanılan araç gereç daha fazla önem taşıyor. Havadan köpük sıkan uçaklarla ya da denizden söndürücü kimyasal maddeler püskürten deniz taşıtları gerekiyor. Tabii telsizleri de unutmamak gerek.

Bugün çeşitli ülkelerin itfaiye örgütlerinde kullanılan modern araçlar, yangın haberi alındıktan sonra 30 ile 60 saniye arasında bir süre içinde yola çıkabiliyor. Turbomotoru olan ve çekiş gücü 450-500 beygir gücüne kadar ulaşan bu araçlar, yüklü olduklarında bile saatte 100 km. hız yapabiliyorlar.

Ağırlıkları 18 tondan başlayıp 30 tona kadar çıkan itfaiye araçlarının yüksekliklerinin de 4 metreyi bulduğunu hatırlatmak isteriz.

Ortalama olarak 4 ya da 5 kişilik personelle hareket eden itfaiye araçlarında bugün kullanılan en modern araçlardan biri de basınçlı püskürtücü. Yangının cinsine göre su, karbondioksit gazı, köpük ya da kuru toz püskürten bu araç sayesinde uzak mesafelerdeki alevlere karşı koymak da mümkün oluyor. Sağdan sola, yukarıdan aşağıya ve çaprazlamasına olmak üzere 360 derecelik hareket etme yeteneğine sahip olan bu basınçlı püskürtücüler, yangınla mücadelede en önemli görevlerden birini üstleniyor.

Ayrıca yangın çıkma olasılığı yüksek olan yerlerde ve kuruluşlarda, çıkabilecek yangınların cinsine göre, anında müdahale edecek özel geliştirilmiş itfaiye araçları bulunduruluyor. Özel olarak itfaiye araçlarının kullanıldığı yerlerin başında da havaalanları geliyor. İtfaiye aracı üretiminde adını duyuran Rosenbauer firmasının havaalanlarında kullanılmak için ürettiği Simba modeli, 9 bin litre su ile bin litre köpüğü bir arada taşıyabiliyor. Bu kadar söndürücü maddeyi bir arada taşıyabilen bu araçlar,

Her türlü yangını söndürebilecek durumda olan modern bir itfaiye aracının kesiti. Turbo takviyeli dizel motoruyla yangın yerine hızla ulaşılabilen bu araçların, hem arka tekerleklerinde, hem de ön tekerleklerinde çekiş var. Orta kısmında su ve köpük depoları bulunuyor. Önde ise köpük ya da su sıkmaya yarayan püskürtücü düzenek, aracın yangınlara karşı etkinliğini artırıyor.

dakikada 6300 litre sıvıyı da 60 metre mesafeye kadar püskürtebiliyorlar.

İtfaiyeciler tarafından kullanılan yanmaz giysileri üreten RAF firması, giysiler dışında ayakkabı, kask, oksijen maskesi ve oksijen tüpü gibi yardımcı araç gereci de imal ediyorlar.

İtfaiyecilerin yangın bölgesinde dumandan zehirlenip ölmemek için kullandıkları oksijen tüpleri, balıkadamların kullandığı cinsten. Tek farkı, ateşe dayanıklı olması.

Çağdaş itfaiye örgütlerinde yangına karşı yeni teknikler tek başlarına kullanılmıyor. Fizik ve kimya bilimlerinden de yararlanılıyor. Böylelikle bugünün itfaiyeleri, alışılmış itfaiyelerden oldukça farklı bir görüntü çiziyorlar.

Yangınla mücadele ederken artık hortumla su sıkmak yetmiyor. Bu alanda yenilikler çok. İlki: Amyantlı kumaştan özel olarak yapılan ve ateşe karşı itfaiyeciyi koruyan giysiler...

1- Turbo girişi
2- Egzoz
3- Dizel motor
4- Radyatör
5- Ana mil
6- Atomatik şanzuman
7- Motor hareketini arka aksa aktaran mil
8- Motor hareketini ön aksa aktaran mil
9- Direksiyon mili
10- Hidrolik direksiyon kutusu
11- Dört itfaiye erinin koltukları
12- Köpük monitörü
13- Köpüğün püskürtülme miktarını ayarlama düzeneği
14- Havadan kontrol platformu
15- Köpük doldurma yeri
17- Teleskopik ayaklı ışıklar
18- Hortumlar
19- Gözlem yeri

MOZAİK

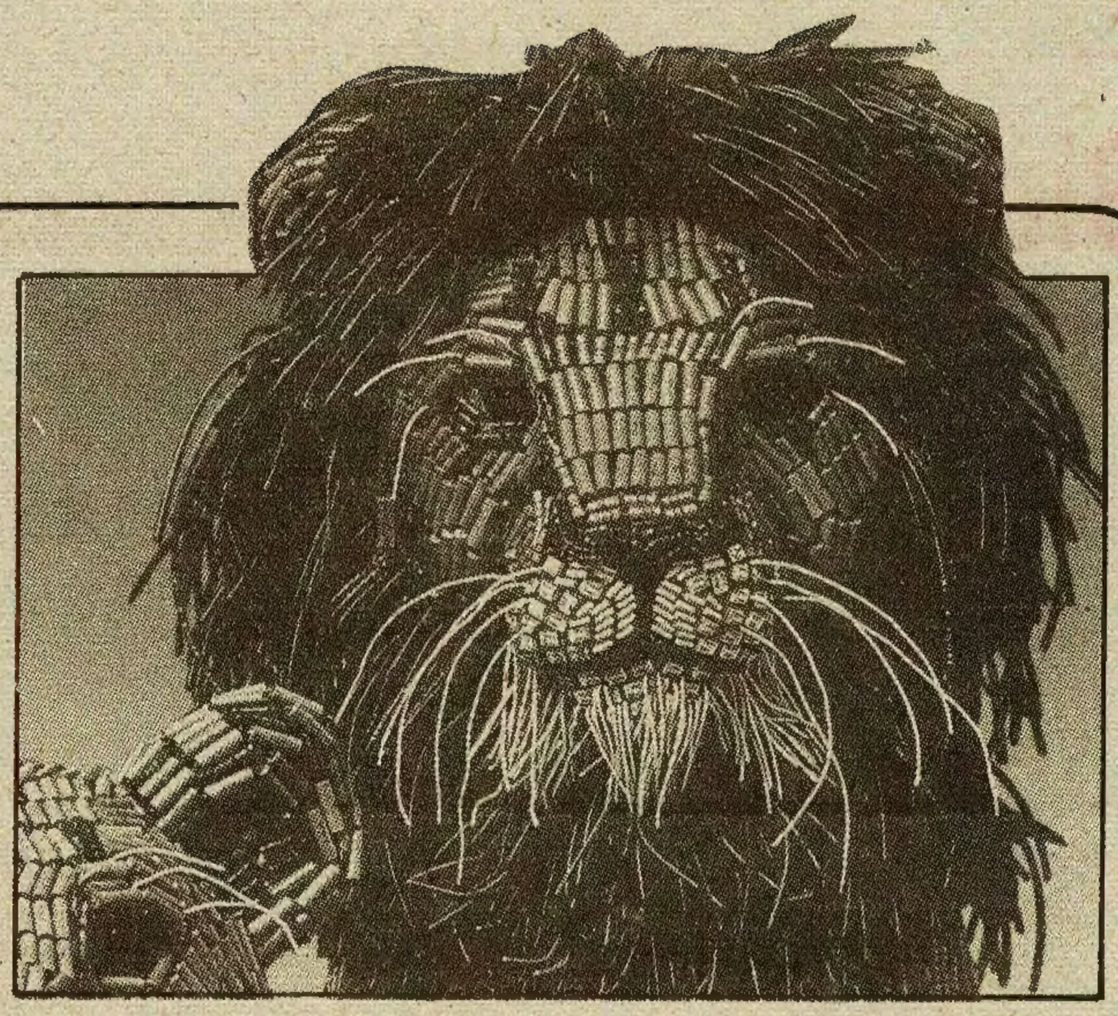

Bilgisayar Çağının Oyuncakları

YİRMİNCİ yüzyılın bilgisayar çağı olduğu herkes tarafından biliniyor sanırız. Bilgisayar çağına da ancak bilgisayar oyuncakları yakışır.

Fotoğrafını gördüğünüz kanguruyu **Joe Veno** adında bir ressam yüzlerce bilgisayar parçasından yapmış. Daha bu hayvan maketlerinden yüzlerce yapılmış.

Yapılışıysa oldukça basit. Önce plastikten iskeleti hazırlanıyor ve üzerine yapıştırıcı sürülüyor. Daha sonra da artık kullanılmayan bilgisayar parçaları, teker teker üstüne yapıştırılıyor. Oldukça sabır isteyen bir iş değil mi? Böylece bilgisayar çağında yepyeni bir sanat dalı doğmuş oluyor.

MİNİK RESSAMLAR YARIŞTILAR

RESİMLE uğraşan, bu alandaki yarışmalara katılan okurlarımızın sayısı gittikçe artıyor. Resimdeki okurlarımız 7-12 yaşları arasındalar. Bunların hepsi de Sandoz'da çalışan kişilerin çocukları, onları resme özendirmek amacıyla bir yarışma açmışlar. Seçici kurulunu Nihal Pulat, Sema Olcay (ressam), Can Göknil ve Tomir Atakök (ressam)' ün oluşturduğu yarışmada yaş grubu birincilerine oyuncaklar, ötekilere çeşitli boyalar armağan edilmiş. Yarışmada ödül kazanan okurlarımız şöyle: Birinciler: **Şahin Işık, Murat Çakarca, Gökhan Karagöl.** Birincilik dışı ödül kazananlar ise şöyle: **Özgür Özmen, Yasemin Polat, Gaye Kutlu, Murat Bulut, Gülten Bulut, Barış Akbulut, Özlem Aytekin, Koray Konuksever, Semih Günay, Volkan Kaya.**

Biraz da Gülelim

Herman Melville'in ünlü klasiği

Moby Dick

Onaltıncı Bölüm

SANDAL yanımıza yeniden geldiğinde Ahab sordu:

"Moby Dick'i gördün mü?"

Cebrail yine atıldı:

"Delinip batan balina sandalını unutma, korkunç kuyruktan sakın."

"Bana bak, Cebrail..."

Sandal yeniden ileri fırladı. Dalgaların oyunu bitince Kaptan, Moby Dick üstüne, korkunç şeyler anlatmaya, lafa da Cebrail boyna limon sıkmaya başladı. Kaptanın anlattıkları kısaca şöyle, Jeroboam limandan ayrıldıktan sonra bir balina gemisine rastlamış. Moby Dick diye bir balinanın etrafı birbirine kattığını öğrenmiş. Cebrail kaptana çıkarak bu balinanın kendi mezheplerinin tanrısı olduğunu, karşılarına çıkarsa ona saldırmamaları gerektiğini söylemiş. Bir iki yıl sonra gözcüler Moby Dick'i görmüşler. İkinci kaptan Macey de onu avlamak istemiş. Macey, elinde kargısı balinaya saplamak üzere beklerken denizden beyaz bir heyula çıkmış. Macey'i göklere fırlattıktan sonra tekrar dalmış. Ne balina ne de Macey bir daha su yüzüne çıkmamış. Sandala da sandaldaki diğer gemicilere de bir şey olmamış. Eh, bu olaydan sonra Cebrail gemicilerin gözünde bir kat daha büyümüş.

Mayhew'in anlattıkları bittikten sonra Ahab öyle şeyler sordu ki konuk kaptan dayanamayıp sordu:

"Yoksa siz, Beyaz Balinayı avlamak niyetinde misiniz?"

"Büyük kara bir kuş gibi kaptan, amansız düşmanı Moby Dick'in peşinden havada sürüklenmeye başladı."

"Evet."

"Tanrıyı kızdırıp öleni, denizin dibine gideni unutma, tanrının öfkesinden sakın."

Ahab Cebrail'e aldırmadan Mayhew'e şöyle dedi.

"Unutuyordum, sizin yardımcılardan birine bende mektup var. Starbuck şu çantaya bakıver."

Balina gemileri sefere çıkarken rastlayacakları gemilere verilmek üzere mektuplar alırlar. Bu mektuplar kimi zaman iki üç yıl sonra sahibini bulur kimi zaman da hiç bulmaz.

Ahab mektubun üstündeki yazıyı sökmeye çalışırken, Starbuck da bir sopanın ucunu sivriltiyordu. Sandala bu sopanın ucunda mektubu aktaracaktı.

"Zehirli sıtmaları unutma ve vebadan sakın."

Mayhew **"Cebrail, Cebrail-sen..."** diye bağırdıysa da gerisi, sandal ileri kaydığı için duyulmadı..

* * *

Atılan zıpkınlarla yaralı olduğu her halinden belli oluyordu. Sonra ardında köpükler bırakarak tekrar denizin derinliklerine daldı.

Ahab **"saldırıya hazır olun"** diye bağırır bağırmaz, Moby Dick üç tekneyi kuyruğuyla sarsmaya başlamıştı.

Ahab'ın zıpkını Moby Dick'i vurdu. Ama yalnızca boynunu sıyırdı geçti. Birden Stubb ve Flask'ın teknesi Moby Dick'in çarpması sonucunda alabora oluverdi.

Moby Dick teknemizin altına geçmeye hazırlanırken biz de var gücümüzle kürekleri çekmeye koyulduk. Son dakikada kurtulduk.

Ahab zıpkınını havaya kaldırdı. Ama sanki felç olmuş gibi donup kalmıştı. Biz de gözlerimizin önündeki manzara karşısında şok geçiriyorduk. Dehşet verici bir görüntüydü. Denizde yüzen Fedullah'ın cesedi gözlerini dikmiş, suçlarcasına Ahab'a bakıyordu. Her tarafta tahtalar, zıpkınlar yüzüyordu.

Bir süre sonra toparlandık. Bu arada beyaz balina çoktan uzaklaşmıştı.

"Arkasından gidiyoruz" diye bağırdı Ahab.

Biz izlemeye başlarken, Pequad'daki tayfalar, teknesi alabora olan arkadaşlarımızı ve iki tekneyi sudan çıkarmaya koyulmuşlardı.

"Bay Starbuck, bizi yavaşça izle. Yavaşça!" diye gemiye bağırdı. "Direğe en iyi adamını gönder. Evet en iyisini! Queequeg, Tashtego, Daggoo... Anlaşıldı mı?" Beyaz balinaya inanılmayacak kadar hızlı bir biçimde yetiştik. Üç gün süren kovalamaca ve aldığı yaralar yüzünden, balinanın kuvveti ve dayanıklılığı azalmıştı.

Moby Dick ile aramızdaki uzaklık gitgide azalıyordu. Ahab yine zıpkını havaya kaldırdı, kolundaki bütün sinirler gerilmişti. Bütün kuvvetiyle zıpkını fırlattı, bu arada küfretmeyi de unutmadı. Bu sefer zıpkın hedefini buldu. Zıpkının ucu balinanın boynundan girip içerde kayboldu.

Balina adeta kudurmuştu. Kuyruğunu bir o yana bir bu yana sallıyordu. Deniz köpük içindeydi. Ama kürekçiler sarsıntıyla denize düşmüştü. İki tanesini güç bela balina gelmeden kurtarabildik. Ötekiyse bizden çok uzaktaydı. Çılgınca yardım istiyordu ama ne yazık ki onu kurtaracak zamanımız yoktu. Moby Dick son sürat bize doğru geliyordu. Korkunç başı, aynen bir evin duvarı gibi dalgaların içinden yükseldi.

"Küreklere asılın, yaşamak istiyorsanız, kürekleri çekin" diye bas bas bağırıyordu Ahab. Ama zıpkınını fırlatamadan Moby Dick yön değiştirdi.

Ahab panik içindeydi. **"Pequod'u gördü, ona saldıracak! Hayır... Bunu yapamaz! Arkasından gidelim. Çabuk olun!"**

Ciğerlerimiz parçalanana kadar kürek çekmeye başladık. Ama beyaz balina çok hızlıydı.

Güvertede arkadaşlarımız donup kalmışlardı. Korku içinde kaderlerini bekliyorlardı. Balinanın kocaman başını önlerinde görünce korkuyla irkildiler. Dalganın kuvvetiyle gemi sarsıldı. Adamlar, eşyalar, kutular, her şey öteki tarafa kaydı. Arkadaşlarımızın çığlıkları kulaklarımızı tırmalıyordu.

Gemiden gacur gucur sesler geliyordu. Gemi biraz eğik duruyordu ama hızla batmaya başlamıştı.

Cesur zıpkıncılarımızdan Queequeq, Tashtepo ve Daygoo son dakikaya kadar direkte kaldılar. Ama ne yazık ki bir süre sonra deniz onları da yuttu.

"Gemim! Pequod bensiz batıyor!" Ahab'ın çığlığı dalgaların sesini bastırıyordu. Çıldırmış gibi zıpkınını yakalayıp son sürat kaçan balinaya fırlattı. Zıpkın kuyruğunun ucuna isabet etti.

Ama Ahab çok heyecanlıydı, böyle olunca da zıpkınını iyice batıramadı. Ahab içeriye sokmaya çalışırken tekne birden devrildi. İşte o zaman batan geminin oluşturduğu girdaba doğru çekildiğimizi anladım.

Hayal meyal bir ipin Ahab'ın boynuna dolandığını gördüm. Moby Dick ileriye atılmıştı.

Büyük kara bir kuş gibi Kaptan, amansız düşmanı Moby Dick'in peşinden havada sürüklenmeye başladı.

Sonra su her tarafı kapladı, deniz kabardı ve hepimiz derinliklere doğru çekilmeye başladık. Pequod'dan kalan son canlılar olarak biz de gemimizi felâket gecesinde yalnız bırakmamıştık. Yalnızca köpek balıkları bu trajediye şahit oluyorlardı... Ve dünyada hiç kimse Kaptan Ahab'a ve adamlarına ne olduğunu, Moby Dick'in onları nasıl yendiğini hiçbir zaman öğrenemeyeceklerdi.

Hiçbir zaman mı? Öyleyse olanlar en ince ayrıntısına kadar nasıl oluyor da biliniyor? Çünkü bu korkunç felâketten tek bir kişi kurtulmuştu. O da ben, İsmail'dim.

Ben gemideydim. Girdap beni içine alırken pek kuvveti kalmamıştı. Tekrar yüzeye çıkmayı başardım. Çevremi köpek balıkları sarmıştı. Ama saldırmıyorlardı. Bir sürü martı tepemde uçuşuyordu. Sonra kara bir şeyi bana doğru yaklaşırken gördüm. Queequeg'in ölmesine neden olan kano, şimdi benim yaşamımı kurtarıyordu.

Durumumun ne kadar ümitsiz olduğunu bilmeme karşın genç olduğumdan ölümü pek aklıma getirmiyordum.

Bu durumda bile Ahab'ı düşünüyordum. Öldükten sonra Ahab adamlarının ne hallere geldiğini görmeliydi. Çünkü herkes onun intikam hırsının kurbanı olmuştu.

Evet Ahab sanki bizim ruhlarımızı esir almıştı. Beni bile... Hepimiz çılgınlar gibi **"Beyaz Balinaya ölüm"** diye avaz avaz bağırmamış mıydık? Sanki bizim düşmanımızmış gibi...Yaşamı boyunca yalnızca bir tek amacı olan ona ulaşmak için her türlü tehlikeyi göze alan Ahab deli diye netilendirilebilir miydi? Amacıysa kötüyü yani Moby Dick'i yok etmekti.

Sanırım hayaller görmeye başlamıştım. Ahab'ı, Moby Dick'i, Queequeg'i gördüm. Kafamın içi bir dolu düşünceyle doluydu.

İki gün sonra Rachel adlı gemi beni kurtardı. Benden başka kurtulan denizci arıyorlardı. Ama bulamazlardı. Çünkü yalnızca ben kurtulmuştum.

SON

Bilinmeyen yönleriyle

HAYVANLAR

Resimleyen: Ferit Avcı

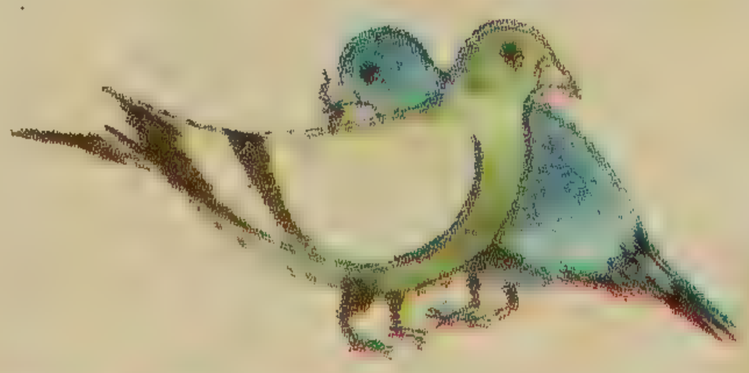

Gönüllü Temizlikçiler

BAZI hayvanlar kendilerinin erişemedikleri yerleri kaşımak için arkadaşlarından yardım isterler. **Güvercinler** ve **maymunlar** bu işi eşlerine yaptırırlar.

Formik asit-tüy düzeltici

Örümcek, farkında olmadan mavi alakargaya yardım ediyor. **Örümcek,** kuşun üstünde dolaşırken bir yandan da formik asit salgılar. Formik asit, kuşların tüyüne çok yararlıdır. Ama sonra **alakarga,** örümceği bir güzel midesine indirir.

Uykusuz Her Gece...

BAZI hayvanlar düşmanlarına av olmamak için, çok kısa süre uyurlar. Bazılarıysa nemen hemen hiç uzanıp uyuklayamazlar. Örneğin **zürafalar,** gecenin ancak yirmi dakikası şöyle bir kestirirler.

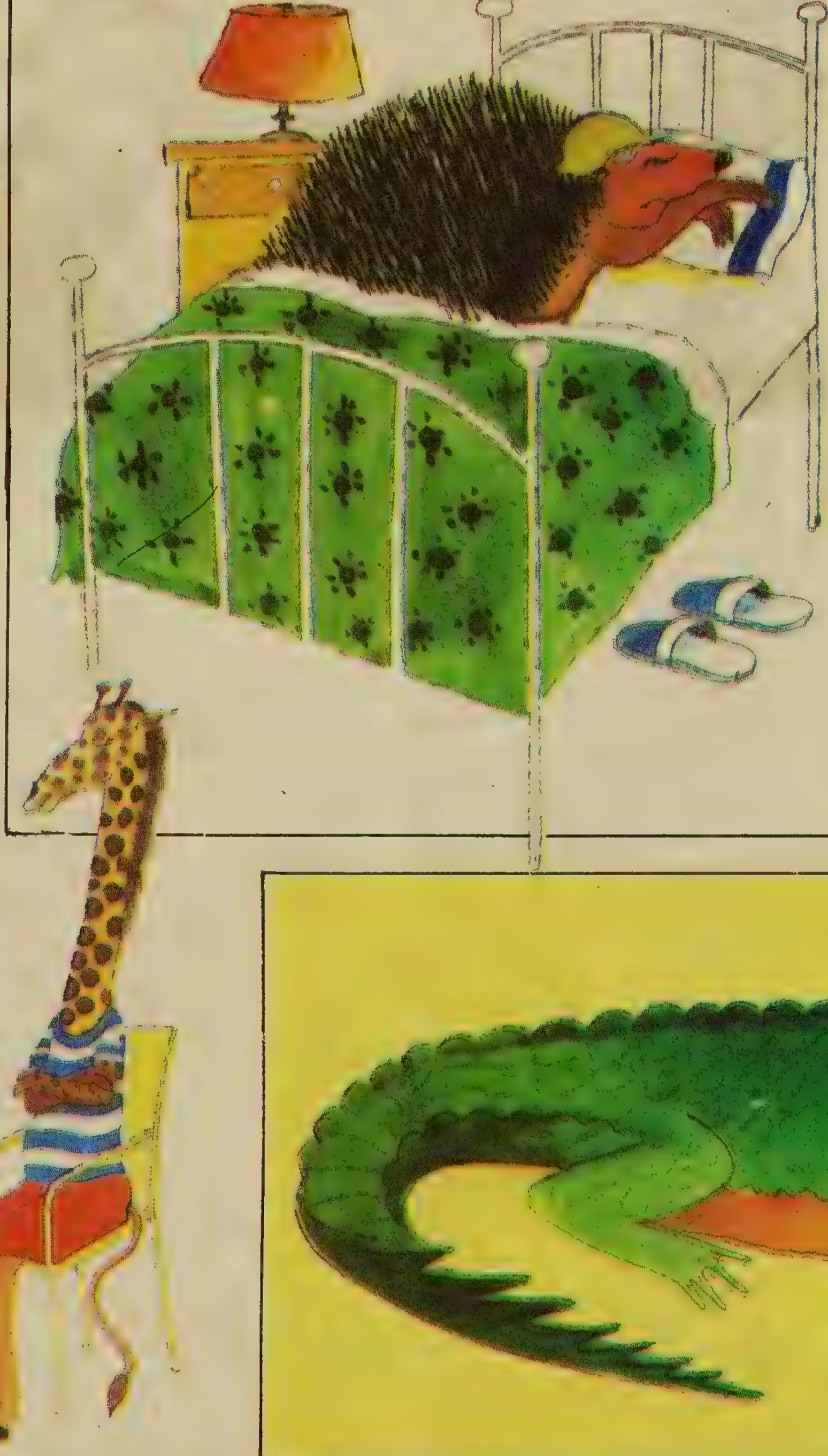

Sevimli Uykucular

AVRUPA'da yaşayan bir tür **kirpi,** günde 18 saat uyur. Saklandığı yerde sabah altıdan akşam altıya hiç uyanmaksızın uyur. Bazen de çok gürültülü horlar. Geceleyinse, bu çekici memeli hayvan birkaç kez kestirmeyi ihmal etmez. Uyanık kaldığı zamanlardaysa, yiyecek arar.

Tabii bu arada da kış uykusuna yattığını da düşünürsek, bu **kirpilerin** yaşamları uyumakla geçiyor dersek yanlış olmaz. **İki parmaklı tembel maymunlar,** günde 15 saat uyurlar... Öylesine yavaş hareket ederler ki, uyuyor mu yoksa hareket mi ediyor, anlaşılmaz.

Aslanlar, günlerinin onikiyle ondört saatini uykuyla geçirirler. Bu arada bol bol ağaçların üzerinde dinlenirler. Onlarla boy ölçüşebilen hayvan pek olmadığından, yalnızca yiyecek için avlanmak zorundadır. **Erkek aslanlar,** bunu dahi yapmazlar, avlanma işini de dişilerine bırakırlar. **Dişi aslanlar** da ya avlanır ya da başka hayvanların yiyeceklerini çalarlar. Ne de olsa **aslan,** ormanlar kralıdır.

Goriller, günde onüç saat uyurlar. Sabahın geç saatlerinde uyanırlar, öğlen sıcağında da bu sefer birkaç saatlik güzellik uykusuna yatarlar.

Size Yardımcı Olabilir miyim?

TİMSAH kuşları ve yağmur kuşları, timsahın ağzındaki parazitleri ve yemek artıklarını yerler. Bazı **korkusuz yengeçler** de dalgıçları temizlemeye kalkışırlar. **Wrasse balığı** da adeta güzellik salonu açmıştır. Balıkların türlü yerlerinden girip çıkarak, parazitleri yer . Sonuçta balıklar tertemiz olmuştur.

Bilmece

SOĞUK BİLMECELER

1 kg pamuk mu daha ağırdır, 1 kg demir mi?

Yanıt: Ayağına düşünce anlarsın.

ZEHİR HAFİYE

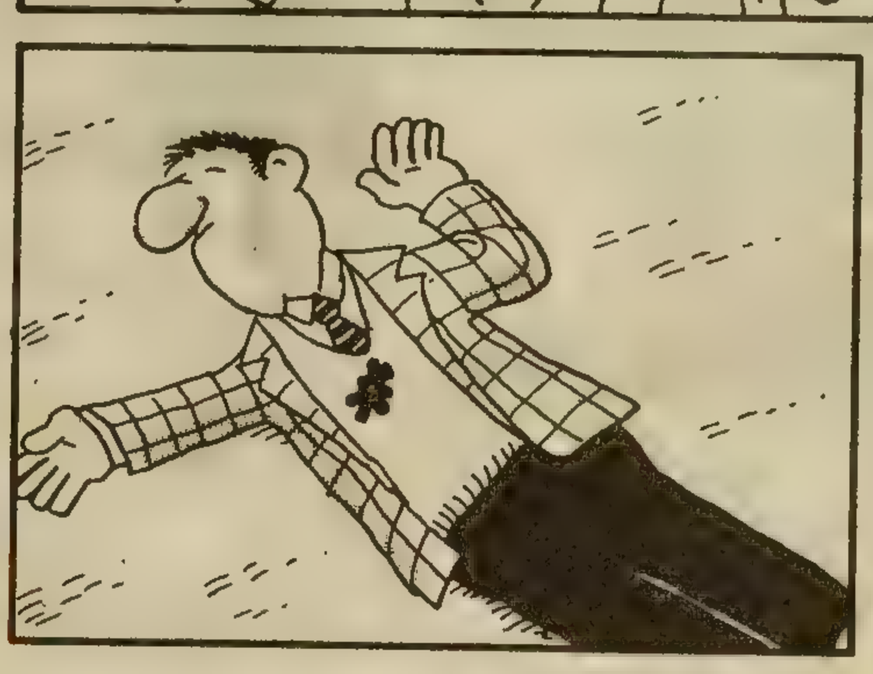

Zehir Hafiye anlatılanlara neden inanmadı?

EKSİKLER

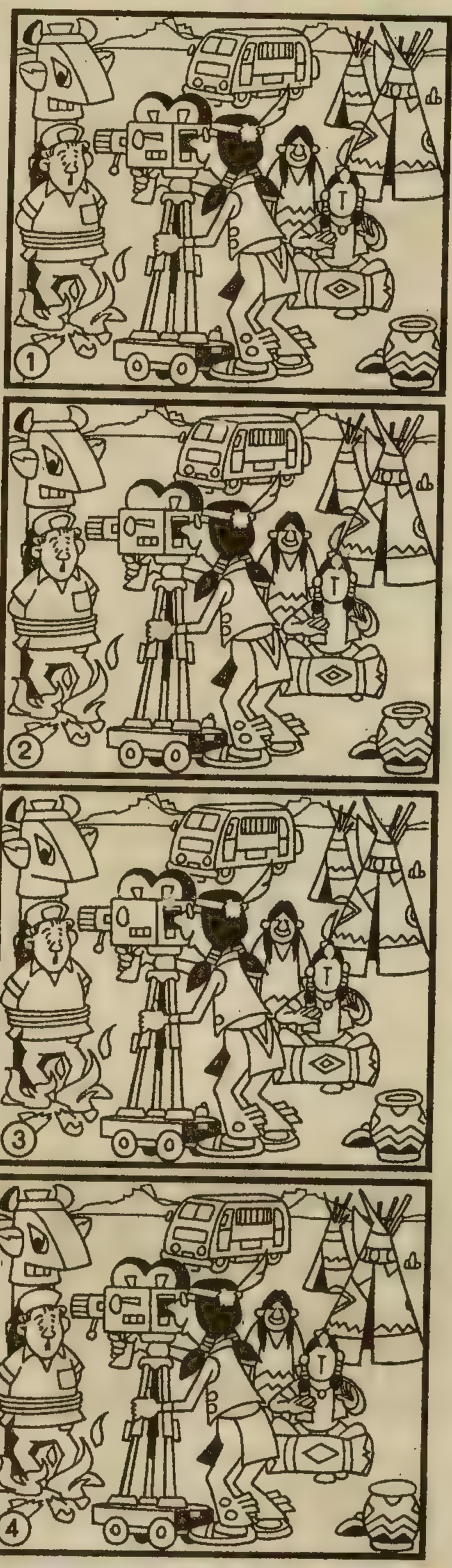

Yukarıda gördüğünüz dört resim-den birinciye göre diğer üçündeki eksikleri bulabilir misin?

Bulmaca

Noktalı yerleri boya, bakalım ne cıkacak?

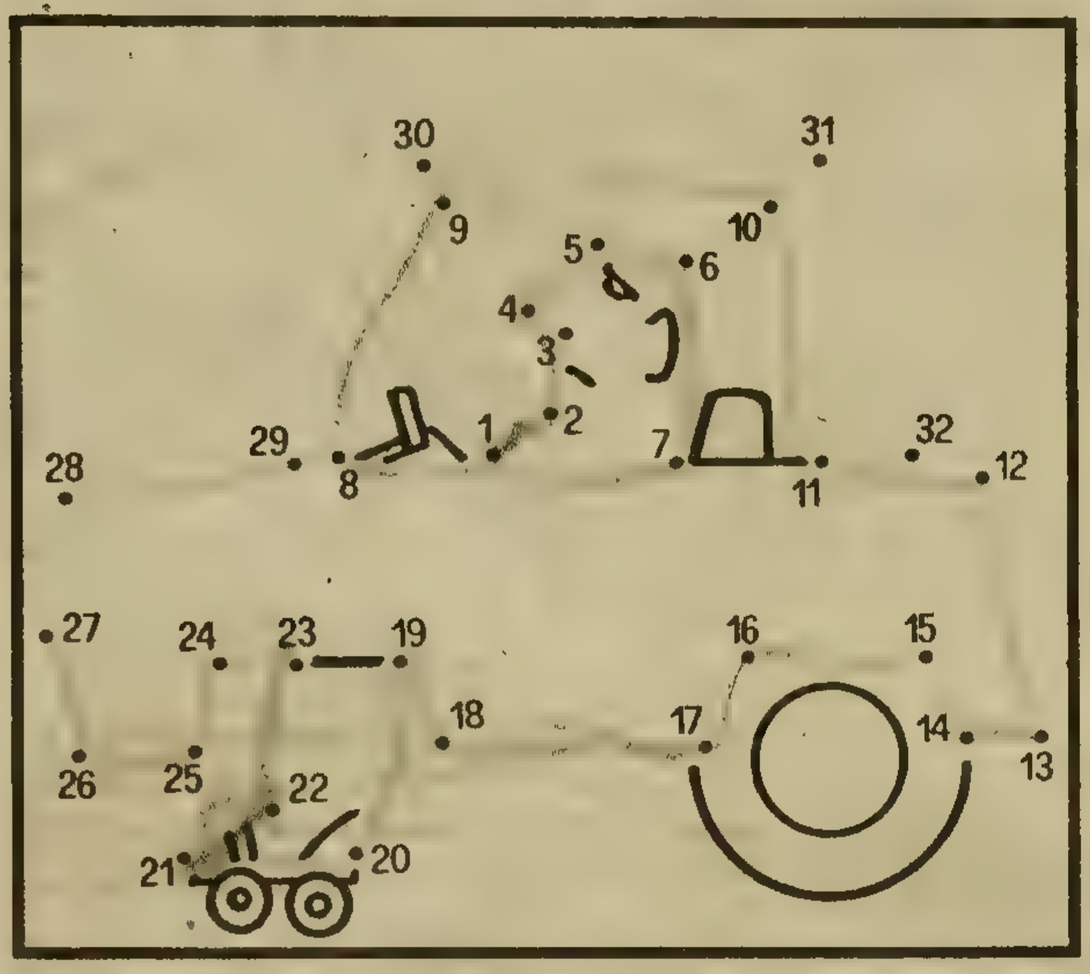

Noktaları birleştir, bakalım ne çıkacak?

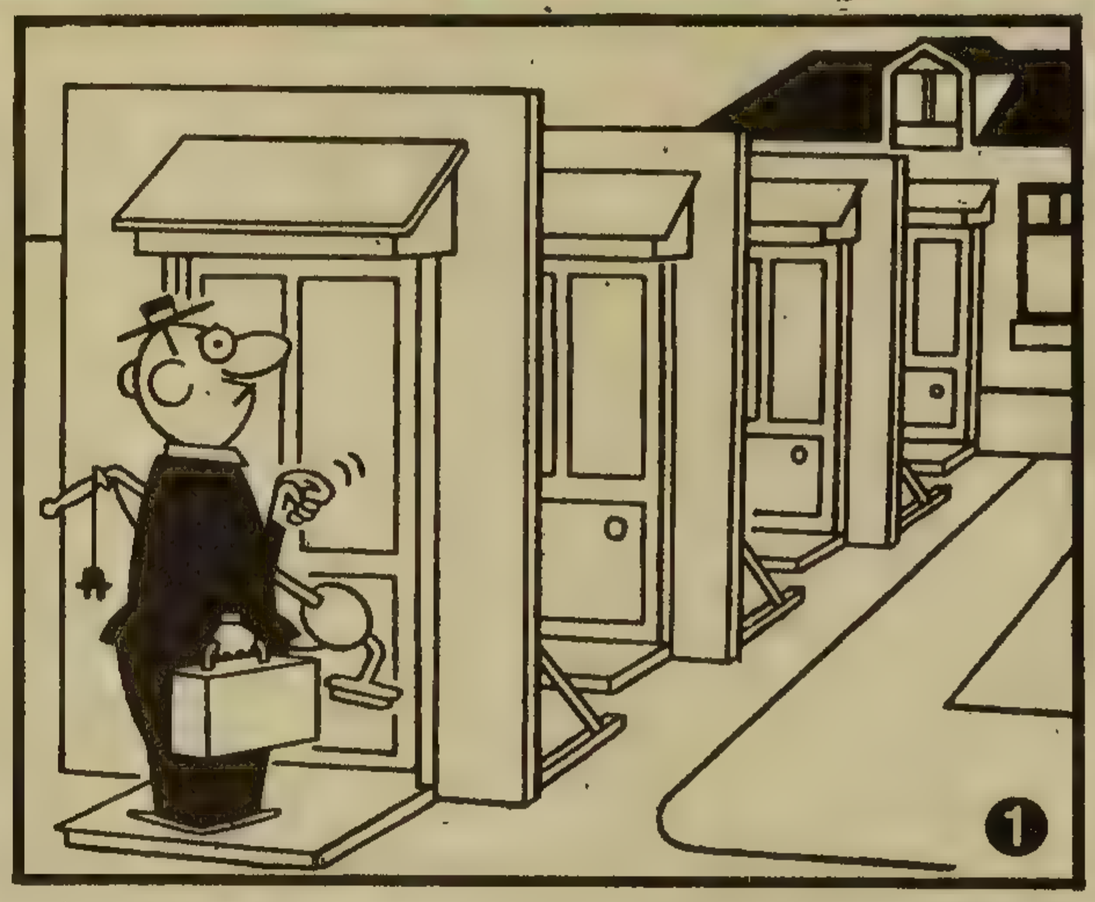

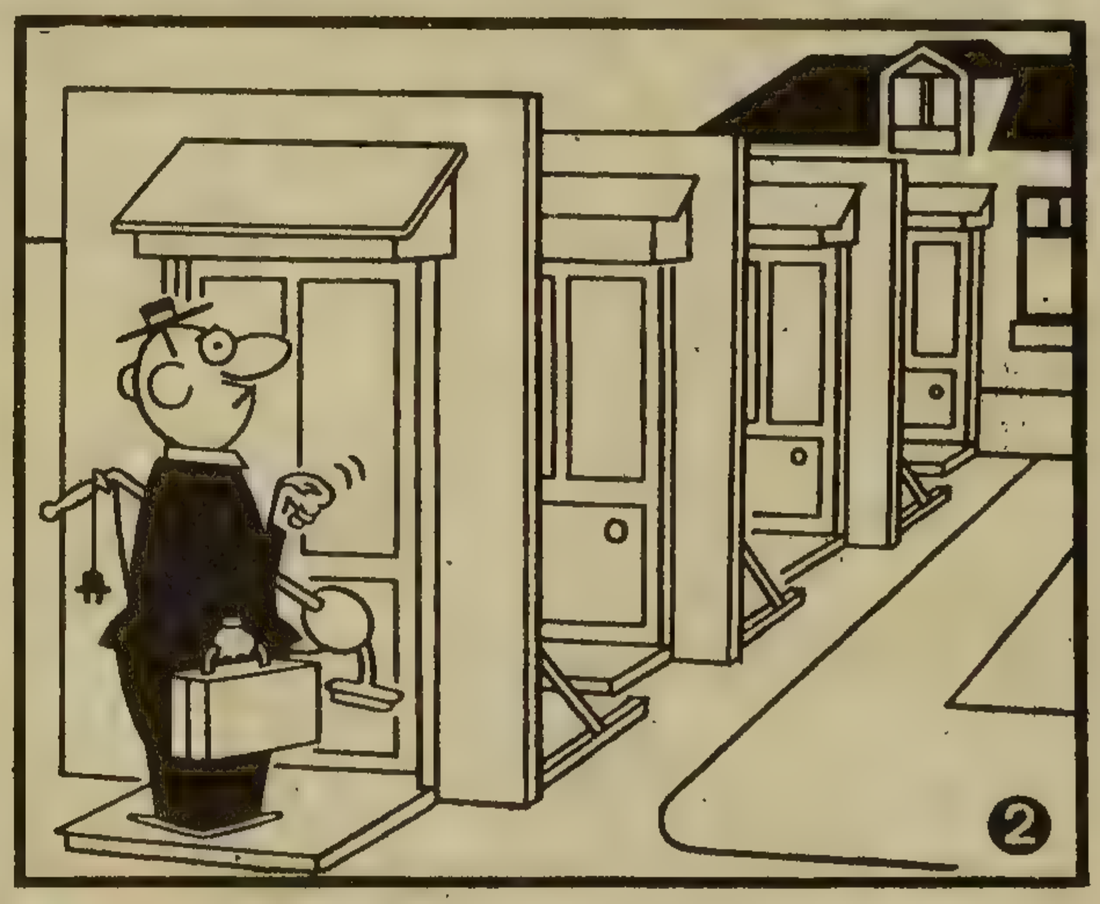

8 FARK: Resimlerdeki 8 farkı bulabilir misin?

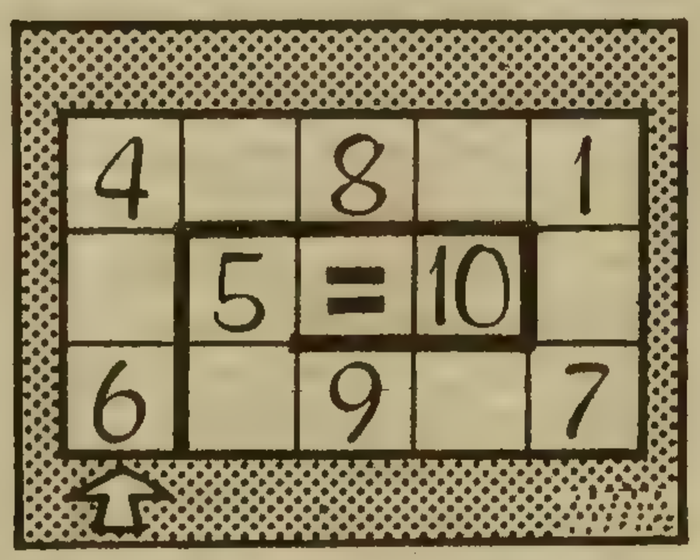

MATEMATİK

Yukarıda gördüğünüz sayıların arasındaki boşluklara, ok işaretli yerden başlayıp dört işlem işaretleri koyarak 10 rakamına ulaşabilir misin?

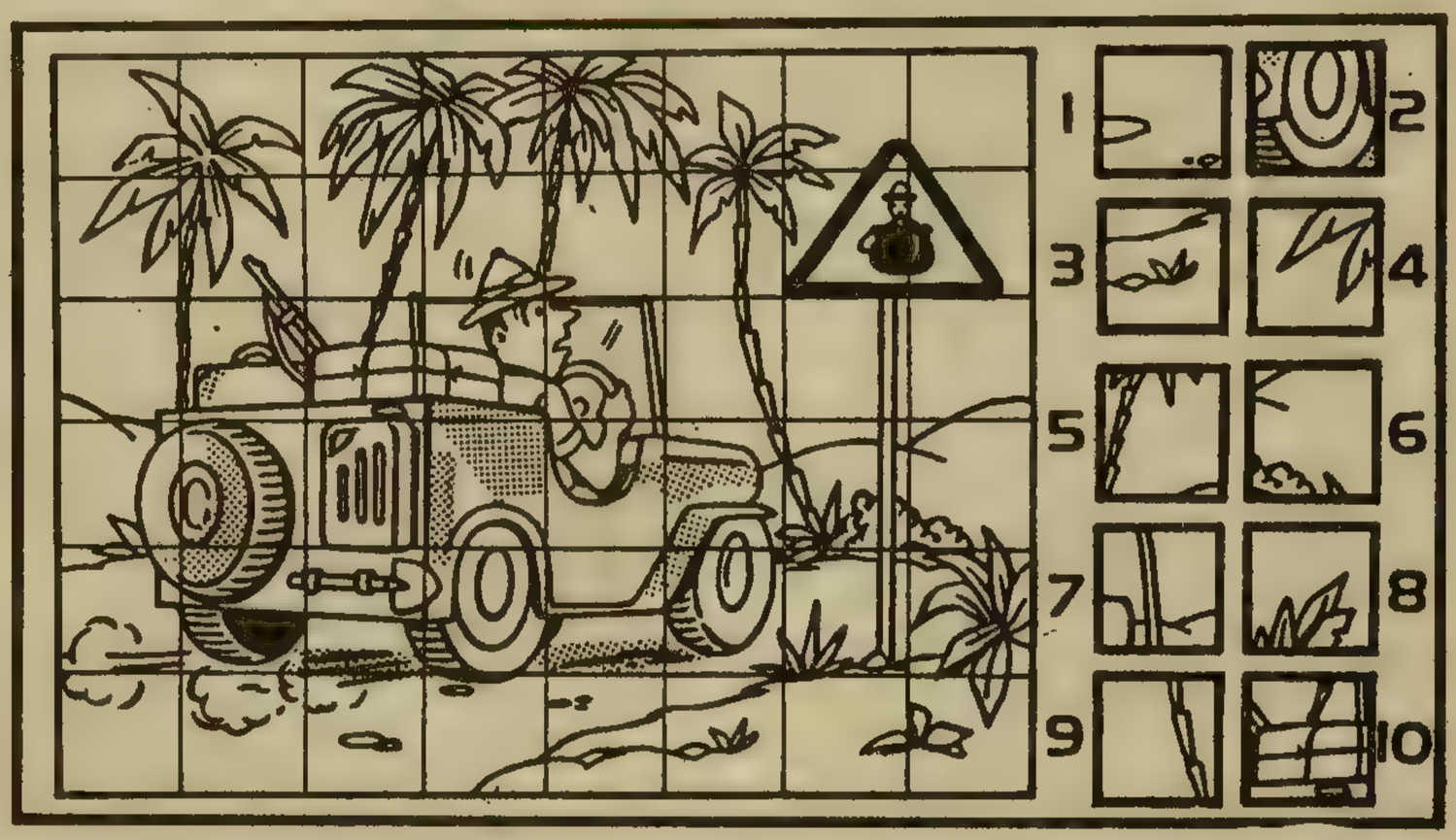

KARELEMECE: Numaralı karelerden yalnızca dördü resimden alınmıştır. Hangileri?

Bilmece

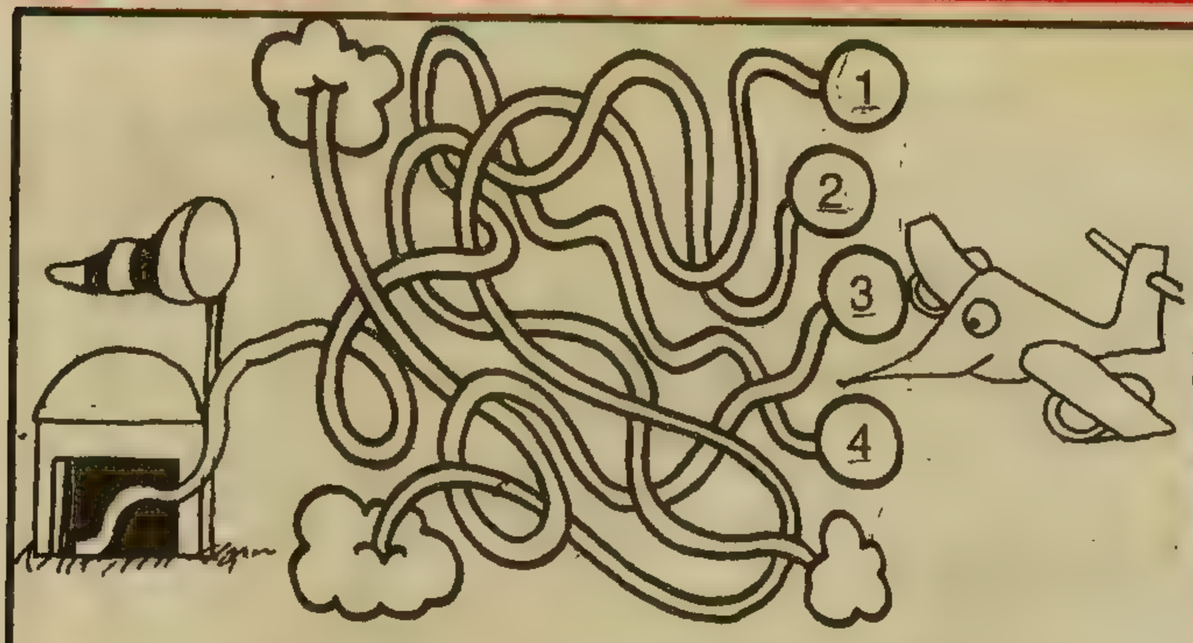

Uçağı hangara hangi yol ulaştırır?

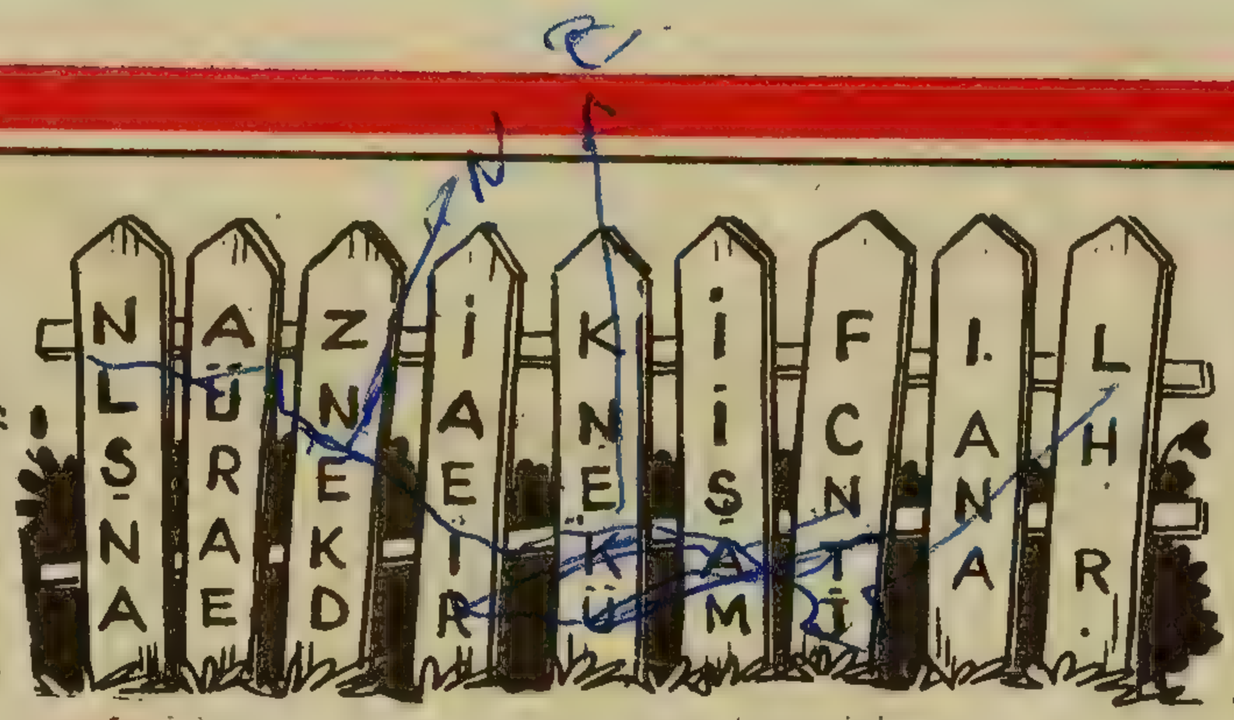

ÇİT: Çitin tahtalarında beş sinema sanatçımızın adı gizli. Bulabilir misin?

KARIŞIK BİLMECE Üstteki resimde, aynı giyinen iki kişiyi, dört kez çizilen şekli, dört belirgin yanlışı, iki küçük fark ile aynı giyinmiş iki kişiyi bulabilir misin?

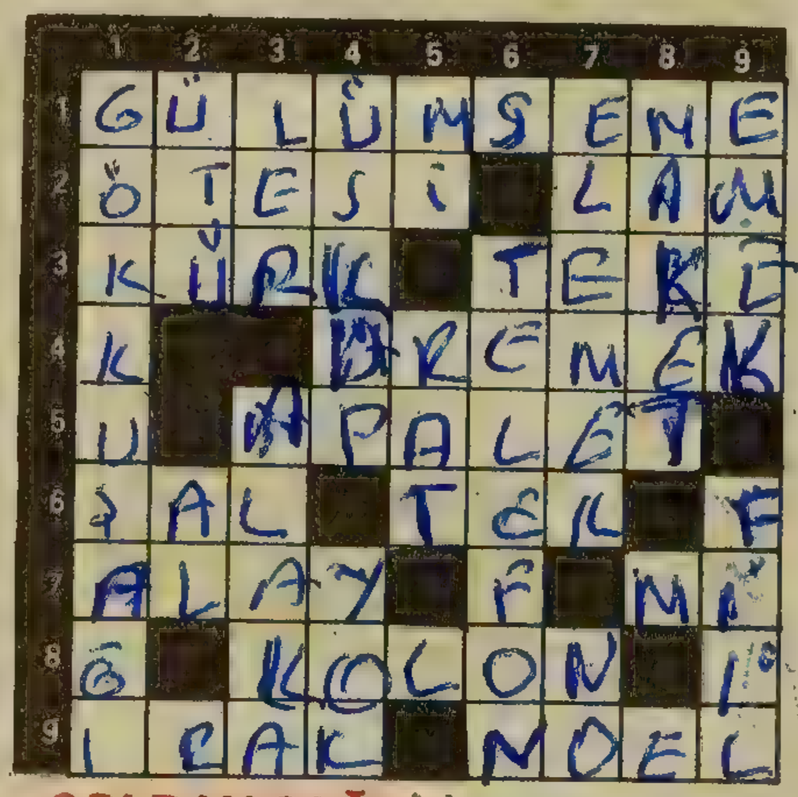

SOLDAN SAĞA: 1- Hafifçe gülme. 2- İlerisi, daha sonrası - Bir mikroskop camı. 3- Bazı hayvanların giyecek yapmak için işlenmiş postu - Erkek keçi. 4- Çoğalmak. 5- Subaylarda aşamayı göstermek için elbisenin omuzlarına takılan işaretli parça. 6- Kadınların omuzlarını örtmek için kullandıkları geniş atkı - Eşsiz, biricik. 7- Askeri bir birlik - Bir nota. 8- Sütun. 9- Komşu bir ülke - Hıristiyanların, İsa'nın doğumgününü kutladıkları bayram.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Güneş ışınlarının bulutlarda yansıması ve kırılmasıyla oluşan, yedi renkli, bir kemer biçiminde görüntü. 2- Bir ev aleti - Kırmızı. 3- Bir çoğul eki - İlgi. 4- Yugoslavya'da bir kent - Var karşıtı sözcük. 5- Bir nota - Otomobil direksiyonunun bağlı bulunduğu aygıt. 6- Uzak iki nokta arasında konuşmayı sağlayan aygıt. 7- Elekten geçirmek - Numaranın kısa yazılışı. 8- Heykel, yapı gibi şeylerin taslak halindeki küçük örneği. 9- Bir iş yapmak için harcanan güç - Eylem.

Bulmaca

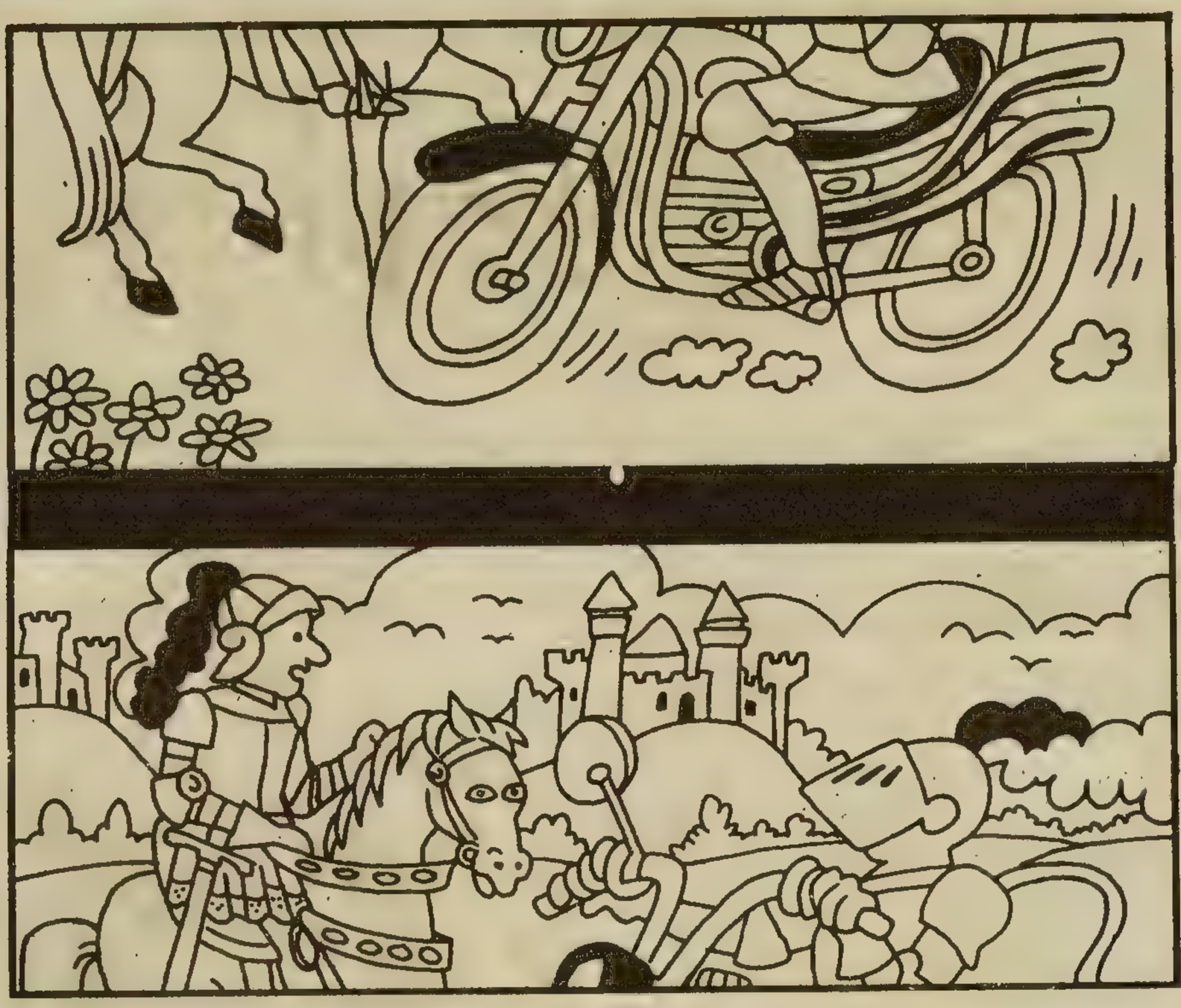

TELEVİZYON: Nevin Hanım yeni aldığı televizyonunu hemen izlemek istiyordu. Eski televizyonundan kalan oda içi antenini taktı. Ama anten yeterli olmadı, görüntü kaymaya başladı. Bu görüntülerden biri yukarıda yer alıyor. İki yarım görüntü birleştirildiğinde bazı çizgiler oturmuyor, bunları bulabilir misin?

KESMECE: A'yı tek makas hareketiyle üç parçaya bölerek, oluşan parçalardan B'yi yapabilir misin?

SOĞUK BİLMECELER

Zürafanın boynu niçin uzundur?

Yanıt: Kafası vücudundan uzak olduğu için

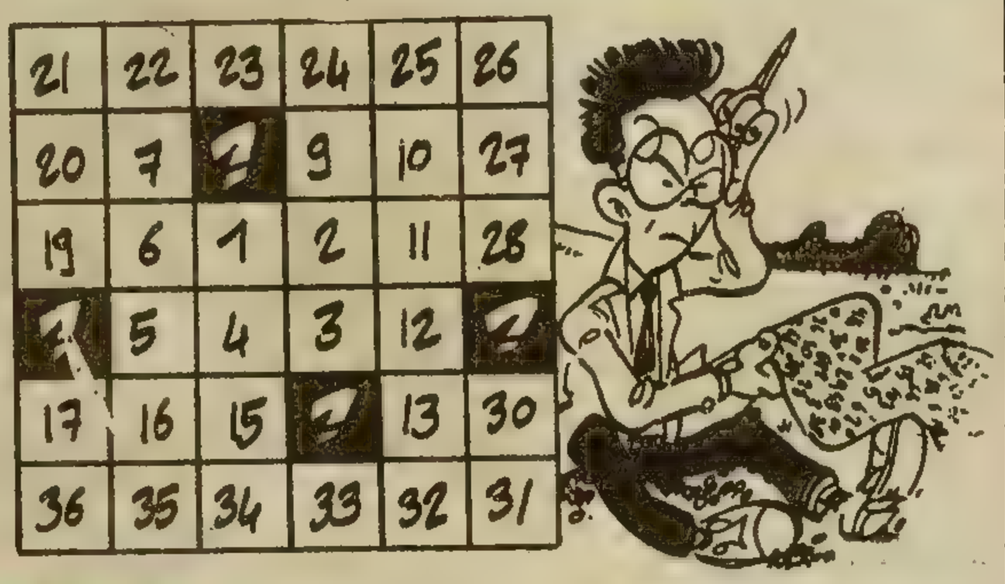

SAYILAR: Boş yerlere yazılması gereken sayıları bulabilir misin?

GEÇEN SAYININ YANITLARI

TELEVİZYON: 1- Saat kulesinin sağ yanı. 2- Trenin pencereleri. 3- Sağdaki kulenin siyah bölümü. 4- Saat kulesinin sağındaki piramidin çizgileri.
LABİRENT: C.
KARE BULMACA: Soldan Sağa: 1- Sancaktar. 2- Er - Ela - Ne. 3- Yelpaze. 4- İnah - Ayak. 5- Tamam - Aş. 6- Ana - Lir.
Yukarıdan Aşağıya: 1- Seyitgazi. 2- Arena - Çad. 3- Lama - Re. 4- Cephane. 5- Ala - Masal. 6- Kaza. 7- Eyalet.
YANLIŞLIKLAR: Soldaki kulenin damı, merdiven, pipo, penceredeki at, öndeki izcinin çorapları, soldan ikinci izcinin ayakkabıları, soldan üçüncü izcinin kolundaki saat ve pantolonu, arkadaki izcinin şapkası, öndeki izcinin yüzü.
ZEHİR HAFİYE: Silah yalnızca iki kez ateş edilebilen türden bir çifte. Yeniden ateş etmek için doldurmak gerekir.
EKSİKLER: İkinci resimde: 1- Arabanın plakası. 2- Şemsiyenin çizgileri. 3- Evde alttaki pencere. 4- Sağdaki adamın ayakkabıları. 5- Soldaki adamın elindeki bardak. 6- Sol alt köşedeki çiçek. 7- Çantanın üstündeki çiçek. 8- Sağdaki adamın şapkası. 9- Çantanın sağındaki yapraklar.
Üçüncü resimde: 1- Evin bacası. 2- Arabanın aynası. 3- Şemsiyenin üstü. 4- Masanın ayağı. 5- Soldaki adamın omuzu. 6- Çantadaki kilit. 7- Şemsiyenin solundaki su damlası. 8- Sağdaki adamın yakasındaki şekil. 9- Sağdaki adamın kol düğmesi. **Dördüncü resimde:** 1- Evin sağı. 2- Arabanın kapısı. 3- Masanın soldaki ayağı. 4- Konserve kutusunun kapağı. 5- Şişenin etiketi. 6- Çantanın üstündeki çiçek. 7- Sağdaki adamın paltosunun cebi. 8- Sağdaki adamın elinin altındaki şekil. 9- Sağdaki adamın ayakkabısındaki şekil.
HANGİSİ: D
8 FARK: 1- Saatın ayakları. 2- Soldaki şapkanın sol ucu. 3- Kaktüs. 4- Soldaki adamın giysisindeki desenin sol ucu. 5- Soldaki adamın bacak çizgisi. 6- Soldaki adamın omuzundaki çizgiler. 7- Soldaki adamın sağındaki çalılak. 8- Sağdaki adamın giysisindeki desen.
RESİMLER: B ve D eş. A'da şişe, C'de askıdaki paltonun altı farklı

ORMAN KURTARAN BALON

UÇAN balona hiç bindiniz mi? Binmedinizse bizimle gelin. Biz bitkibilim (botanik) profesörleri **Francis Halle** ve **Giller Ebersolt**'la birlikteyiz. Balonumuz bir sala bağlı. Sal hareket edince, balonumuz da uçuyor. Ya da balonumuz uçunca salımız da hareket ediyor. Ormanlar içindeyiz. Amacımız tropikal iklimin ormanları üzerinde araştırmalar yapmak. Bu iklimin herkesi, her şeyi kavuran etkilerini ormanlarda bir bir görmek.

Fildişi kıyılarını bilir misiniz? İşte bu kıyıları **Profesör Francis Halle,** kanosuyla sekiz yıl dolaşmış, değişik bitki çeşitleri toplamış. **Halle,** bu sekiz yıl içinde sakin bir yolculuk geçirmiş... Brezilya'da Peru'ya, Madagaskar'dan Taylan'a, Kenya'dan Sudan'a pek çok ülkeyi dolaşmış... Kano ile yolculuğun da çok zevkli olduğunu anlatıyor. Ama arkadaşı **Ebersolt** ise, tam tersine, yolculuğun birkaç gün öncesine kadar bu ormanları hiç görmemiş. Bitkiler üzerine de pek bir şey bildiği söylenemezmiş. Zaten o, salı yapmakla görevliymiş.

Diyeceksiniz ki, **Profesör Halle,** böyle bir araştırmaya niçin başlamış? Hemen söyleyelim: Bu her şeyden önce bir bilim adamı olduğu için. Çünkü tropikal iklimin ormanları gittikçe azalıyormuş. İsterseniz size bir rakam verelim. Önceden dünyanın % 12'sini oluşturan bu ormanlar, bu gün yalnızca % 8'ini kaplıyormuş.

Hangi bilinmez güçler bu güzelim ormanı yok ediyormuş kim bilir?Oysa bu bitkilerden başta kanser olmak üzere pek çok hastalığın tedavisinde yararlanıyormuş.

İşte **Profesör Halle,** bu güzel ormanların içlerine girmek, onların en tepesine ulaşmak için böyle bir yol bulmuşlardı. Sıcak hava ile doldurdukları balon, yükseklere havalanıyor, istedikleri ağacın tepesine konabiliyordu. Tabii Ebersolt'un yaptığı sal da önemli işler görüyordu.

Böylece tropik ormanların geleceğini bu iki bitkibilim profesörünün yaptığı araştırmalar değiştirecek. Elbette bu güzelim ormanlar yok edilmeyecek... Evet biz de çok heyecanlıyız, bu balona binmek kadar. Acaba tropikal ormanların geleceği ne olacak?

Okurdan Okura

ORMAN

Ormanın yararları,
Saymakla bitmez.

Bir gün serin piknik!
Bir gün temiz hava!

Ormanları korumak,
Hepimizin görevi.

Onları çoğaltmak,
Bir vatandaşlık ödevi.

Ormanları, korumalı
Onları çoğaltmayız.

Vatanımıza yakışanı
Bir vatandaş olmalıyız.

Seçil YILMAZ/Eskişehir

TÜRKİYEM

Bir cennet Türkiyem
İstanbul'u Antalya'sıyla
Ovası yaylasıyla
Bir cennet Türkiyem
Tüm insanlarıyla

Dolaşsam diyar diyar
Tanısam insanlarını
Görsem dağını taşını
Çıksam İstanbul'dan
Varsam İzmit'e
Geçsem Sakarya'ya
Oradan Bursa'ya
Gezsem ve seyretsem doya doya

Çıksam sılaya
Hep yürüsem
Yürüsem de görsem
Hiç aldırmam sarp dikenli yollarına

Bir çeşmesini görsem
Su içerim kana kana

Anlatmak ne âlâ
Hep gerçek olsa.

Hacer PARLAK

Ahmet Güven, Adapazarı

Muzaffer Ceylan, Bursa

Mektup Arkadaşı

AHMET UZUN: 14 yaşındayım. Özel zevklerim arasında yüzmek, basketbol oynamak ve yabancı müzik dinlemek başta gelir. Benimle mektuplaşmak isteyen kız ve erkek yaşıtlarımla yazışmak için adresim: Yenidoğan Mah. Aziziye Cad. No: 90

SAMSUN

BOĞAÇ MADENCİOĞLU: 11 yaşındayım. Özel zevklerim arasında spor yapmak, müzik dinlemek, koleksiyon ve araştırma yapmak başta gelir. Yaşıtım olan kız ve erkek arkadaşlarımla yazışmak için adresim: 4. Devlet Mah. No: 10/18
Eryaman/ANKARA

FULYA SIĞAR: 12 yaşındayım. Özle zevklerim kitap okumak, müzik dinlemek, top oynamak, kart, pul ve peçete koleksiyonu yapmaktır. Yaşıtım olan kız ve erkek arkadaşlarımla yazışmak

Bu bizin sayfanız...
Şiirlerinizi, karikatürlerinizi resimlerinizi, fıkralarınızı kendi fotoğraflarınızla birlikte bekliyoruz

DOĞAYI SEVERİM

Doğayı severim,
Ağaçları, kuşları,
Yemyeşil ovaları.
Dağları yaylaları.

İlkbahar gelince,
Canlanır doğa,
Çiçek açar ağaçlar,
Öter kuşlar, cıvıl cıvıl.

Mustafa YAMAN/Ankara

DERE YOLU

Dik yamaçların ardında
Eğik yokuşların sonunda
Rüzgârların başında
Eskiden uzaklarda.

Yağmur yağınca birden
Oyun oynanır iken
Laleli bahçelerden
Uğraştım geçemedim.

Melike TANSOY/İstanbul

istiyorum. Adresim: Kooperatif Evleri Zübeyde Hanım Cad. Elasko 79 Sitesi A Blok B/2
EDİRNE

İLKER YELETAYŞİ: 13 yaşındayım. Özel zevklerim arasında pul biriktirmek, şarkı dinlemek ve resim yapmak başta gelir. Yaşıtlarım olan arkadaşlarımla yazışmak için adresim. İnönü Mah. Kirişçi Sok. No: 9/A
Safranbolu/ZONGULDAK

YILDIRAY AKYÜZ: 12 yaşındayım. Bisiklete binmeyi, voleybol ve futbol oynamayı seviyorum. Yaşıtlarımla yazışmak için adresim: Karakol Arkası Döner Sokak No: 16/A
Çaycuma/ZONGULDAK

AYTEN MUTİ: 15 yaşındayım. Lise 1. sınıfa geçtim. Kitap okumak, gezmek, müzik dinlemek, resim yapmak, şiir yazmak, bisiklete binmek, dans etmek ve spor yapmak özel zevklerim arasındadır. Yaşıtım olan kız ve erkek arkadaşlarla yazışabilirim. Adresim: İhsaniye Mah. Dilek Sok. N0: 1
BURSA

Bahar Abla

Sevgili Bahar Abla,

Ben 14 yaşında bir ortaokul öğrencisiyim. Ailemin en büyük çocuğum. Bu yüzden evde bir sorumluluğum var. Buna rağmen ailem beni başkalarının yanında küçük düşürüyor, başkalarıyla kıyaslıyor. Onlar öyle yapınca başkaları da yapıyor. Ben de bunlardan çok etkileniyorum. Oysa okuldaki arkadaşlarımla çok iyi geçirinim ve beni çok severler. Aileme ve çevreme karşı nasıl davranmalıyım?

Fatma B.

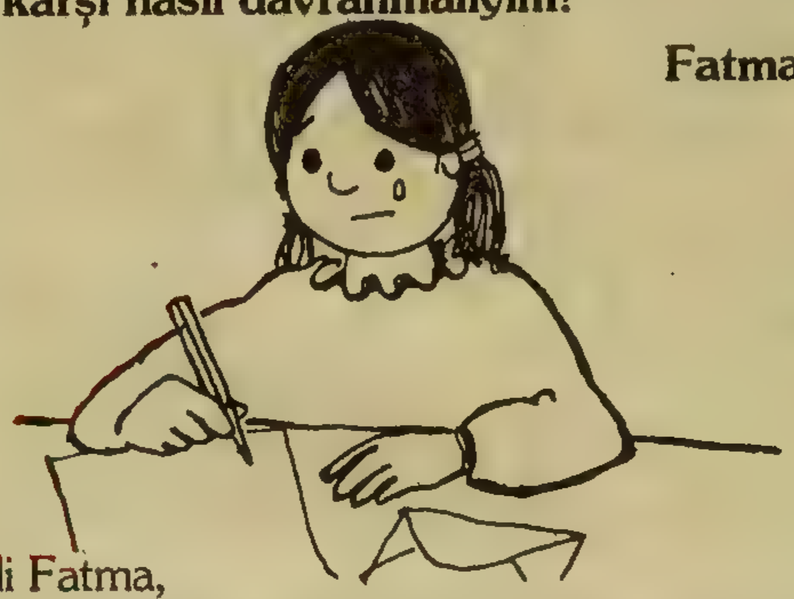

Sevgili Fatma,

Aileler, bazen çocuklarına gereksiz baskılar uygularlar. Bu genellikle iyi niyetli bir davranıştır ama senin de söylediğin gibi olumsuz etkileri olabilir. İyi niyetlidir dedim, çünkü anne-babaların amacı başkalarını örnek göstererek, çocuklarının daha iyi, daha olumlu davranışları benimsemesini sağlamaktır.

Ailelerin bu baskıcı tutumuna karşı, çocuk da kendi kişiliğini kabul ettirmek için uğraşır. Artık 14 yaşına gelmiş bir insan olarak sen de muhtemelen bu uğraşı içindesin. Okulda arkadaşlarınla iyi geçiniyorsun, çünkü onlar seni olduğun gibi kabul ediyorlar. Büyüklerin ise ille olduğundan daha iyi olmanı istiyorlar.

Bu çatışmayı pek çok aile yaşar. Sonunda de hep gençler kazanır. Çünkü bir insanın kişiliği, gerçekte doğumunu izleyen birkaç yıl içinde belirlenir. İnsan, ömrünün sonuna kadar bu ilk birkaç yıl içinde edindiği kişilik özelliklerini korur. Ancak tabii eğitim diye de bir şey var. Eğitim ve öğretim insanın kişiliğinin incelmesini, topluma, çevreye uyum sağlamasını sağlar.

Okulda kendini kabul ettirebildiğine göre,ailenin tutumu yüzünden kendine güvenini yitirmene gerek yok. Hatta çatışmaya girmene bile gerek yok. Seni uyardıkları zaman sessizce dinler, aklına uyan önerileri benimser, gerisine boşverirsin, olur biter. Sana bir şey söyleyeyim mi, herkes büyüklerinin sözünü dinleseydi bir adım bile ileri gidemezdik.

Sevgilerimle.

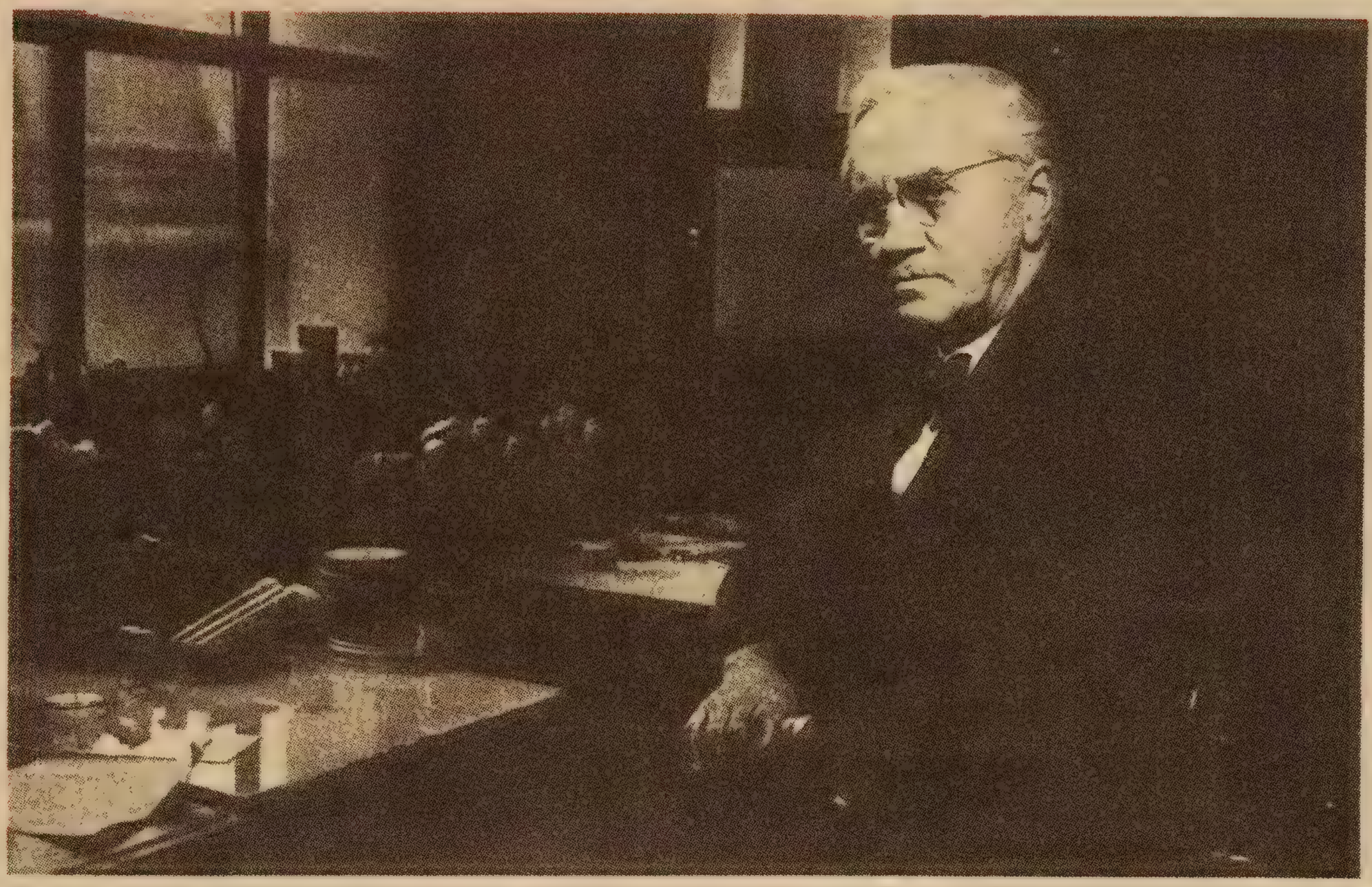

Dr. Fleming'in bir raslantı sonucu elde edilen buluşu:

PENİSİLİN

PENİSİLİN, bir raslantı sonucu, çok şanslı olduğuna inanan **Dr. Fleming** tarafından bulunmuştur. 1928 yılında Londra'daki bir hastanenin labaratuvarında çalışmalar yapan **Dr. Fleming,** tehlikeli bir bakteri üzerinde araştırmalar yapıyordu. Fleming, **Staphylococcus** adlı bakteriyi cam kültür kaplarında geliştirmişti ve bunları mikroskop altında inceliyordu. Bir gün bu kapların bazılarını atmaya karar verdi, tam o sırada içeriye asistanlarından biri girdi, ona kirlenmiş kabı gösterirken, kabın kenarında bulunan **küf** dikkatini çekti. Küf insanların yaşamını tehdit eden bakterinin ölmesini sağlamıştı. Tüpün içinde bulunan bu maddeye, Fleming, **Penisilin** adını verdi. Daha sonra **Fleming,** bu ilginç küfü kaptan çıkartıp, hazırladığı sıvı karışımının içine koydu. Penisilin içeren bu sıvıya **"küf sıvısı"** adını verdi.

Önceleri Fleming'in buluşuna kimse ilgi göstermedi. Çünkü Fleming küf sıvısından penisilin maddesinin nasıl ayrıştırılacağını bulamamıştı. Küf sıvısı da kendi başına hiçbir işe yaramıyordu.

10 yıl sonra 1939 yılında **Dr. Howard Florey** küf sıvısından penisilini ayrıştırmayı başardı. İlk olarak fareler üzerinde deneyler yapıldı. Sonuç başarılıydı. Penisilinin başarısını gazetelerden okuyan Fleming hem en Florey'i görmeye gitti. Florey çok şaşırmıştı. Çünkü meslektaşının hayatta olduğunu bilmiyordu.

Artık sıra penisilini insanlar üzerinde denemeye gelmişti. Zaten büyük sınavda burada başlıyordu. İlk olarak ağır yaralı bir polisin tedavisinde kullanıldı. Hastaya beş gün süreyle penisilin verildi. Hasta hızla iyileşiyordu. Herkes çok sevinçliydi. Ama bir süre sonra penisilin bitti ve hasta öldü. Bu acı deneyimden sonra dört çocuğun tedavisinde kullanıldı. Artık penisilinin hastalıkların tedavisinde ne kadar çok etkili olduğu herkes tarafından biliniyordu.

O zamana kadar kullanılan penisilin, Fleming'in bulduğu küf sıvısından elde ediliyordu. Daha çok penisilin elde edilecek maddeye gereksinim vardı. Burada şansı yine yardım etti. Raslantı eseri **kavun küfünden** penisilin elde edildi. Bugün kullandığımız penisilinin büyük kısmı kavun küfünden elde edilmektedir.

Bugüne kadar penisilin yüzbinlerce hastanın tedavisinde kullanılmıştır. Özellikle 1943 yılında yaralı askerlerin tedavisinde büyük oranda yardımcı oldu. Pek çok askerin yaşamını kurtardı. Penisilin bugün kullanılan antibiyotiklerin ana maddesidir. Penisilini bulan Fleming, Florey ve araştırmacılardan Chain, 1945 yılında Nobel Tıp ödülünü kazanmıştır.

BİLİM DÜNYASI

"EVİM, AKILLI EVİM"

Evlerin dışı ve içi gibi, duvarlara asılan yazılar da değişti...

KOVBOY maceralarının anlatıldığı çizgi-romanlardaki evlerin duvarlarına asılan küçük tabelaları hatırlar mısınız? Hatırlayamayanlara bu küçük levhalarda **"Evim, şirin evim"** yazıldığını belirtelim. Ama aradan geçen yıllar boyunca artık evlere asılan levhalarda da önemli değişiklikler oldu. Özellikle evlerde bulunan bütün elektronik cihazların kontrolünü yapan ve kumandasını bir küçük aletle evin sahibine bırakan yeni cihazla duvarlara **"Evim, cin gibi evim"** yaftasını asmak gerekiyor.

Video teyp, televizyon, otomatiğe bağlanmış merkezi ısıtma sistemi, havalandırma, kapı kilitleri gibi akla gelebilecek her türlü cihazın kontrolünü merkezden yapılır kılıyor.

Ses ve aydınlatma cihazlarının kontrolünü merkezileştirebilen bu **Medama** isimli sistem ile evinizin konforu da önemli ölçüde artıyor.

Diş Fırçalamak Artık Daha Kolay

Dişlerinizi en doğru bir biçimde fırçalıyor musunuz?

DİŞ doktorlarının **"diş etlerinden, dişlerin uçlarına doğru, yavaş yavaş fırçalamak gerek"** öğüdünü hangimiz bilmez ya da hatırlamaz?

Gerçekten de dişlerin fırçalanması sağlık için ne kadar gerekli ve önemliyse, doğru bir biçimde dişlerin sıralanması da o kadar gerekli ve önemli. Yanlış bir biçimde fırçalamanın diş etlerinde sürekli kanamalara yol açmasının yanı sıra, mikropların kolaylıkla yuvalanabileceği ortamların yaratılmasına yardımcı olduğu biliniyor.

Dişlerin en doğru biçimde nasıl fırçalanması gerektiği konusunda yapılan araştırmaların sonucunda ortaya çıkan yeni **"Elektronik diş fırçası"**, gerçek bir kolaylık sağlıyor. Öyle ki fırça,dişlerin üzerinde hafifçe gezinse bile gereken temizliği sağlıyor. Kendi eksenleri etrafında dönen diş fırçasının kılları, bu temizliğin eksiksiz ve kusursuz olmasını kolaylaştırıyor.

Diğer elektrikli diş fırçalarından çok daha fazla gelişmiş olan bu yeni diş fırçasının diş minelerindeki taşlanmaları da önlediği, yapılan araştırmalarda ortaya çıktı.

HAFTANIN TARİHİ

HAZIRLAYAN:
MÜMTAZ ARIKAN

MATA HARİ'NİN İDAMI!

15 EKİM 1917'DE, TARİHİN EN ÜNLÜ KADIN CASUSLARINDAN MATA HARİ KURŞUNA DİZİLDİ..1905'TE, PARİS'E EGZOTİK HAVALI BİR DANSÖZ GELMİŞTİ: MATA HARİ. GÜNEYBATI HİNDİSTAN'DAKİ MALABAR BÖLGESİNDEN HİNTLİ BİR AİLENİN KIZIYDI. AMA, ONUN KASITLI OLARAK ÇIKARDIĞI BU SÖYLENTİLER DOĞRU DEĞİLDİ. GERÇEKTE HOLLANDALI BİR TÜCCARIN KIZIYDI VE ADI MARGARETHA-GEERTRUİDA ZELLE İDİ. BİR İSKOÇYALI SUBAYLA EVLENİP UZAK DOĞUYA GİTMİŞ, HİNTÇEYİ VE DANSLARI ORADA ÖĞRENMİŞTİ. DAHA SONRA EŞİNDEN AYRILAN GENÇ KADIN ALMANLARLA SIKI İLİŞKİLERE GİRMİŞTİ. I. DÜNYA SAVAŞI SIRASINDA ONLAR İÇİN FRANSA'DA CASUSLUK YAPTIĞI, NEDEN SONRA KEŞFEDİLDİ VE YARGILANARAK ÖLÜM CEZASINA ÇARPTIRILDI..

HALİKARNAS BALIKÇISI

13 EKİM 1973'TE, ÜNLÜ YAZAR "HALİKARNAS BALIKÇISI" CEVAT ŞAKİR KABAAĞAÇLI 87 YAŞINDA KANSERDEN ÖLDÜ. BİR ÖYKÜSÜNDE SUÇ UNSURU BULUNUP MAHKEME TARAFINDAN BODRUM'A SÜRGÜN EDİLEN CEVAT ŞAKİR, ORAYA SEVGİYLE BAĞLANMIŞ VE 20 YIL KALMIŞTI. ADINI DA KASABANIN ANTİK ADINDAN ALAN YAZAR, GENELLİKLE DENİZİ, DENİZ EMEKÇİLERİNİ ANLATAN ÖYKÜ VE ROMANLAR YAZDI. BUNLARLA BİRLİKTE, DEĞİŞİK BİR TARİH ANLAYIŞIYLA, KLASİK BATI KÜLTÜRÜMÜN KÖKENİNİ ESKİ YUNAN UYGARLIĞININ DEĞİL, BATI ANADOLUDAKİ UYGARLIKLARIN OLUŞTURDUĞUNU SAVUNDU. AKILCILIK, BİLİMSELLİK VE MADDECİLİĞİN BU TOPRAKLARDAN FIŞKIRDIĞINI USANMADAN YAZARAK BU ALANDA YENİ BİR ÇIĞIR AÇTI.

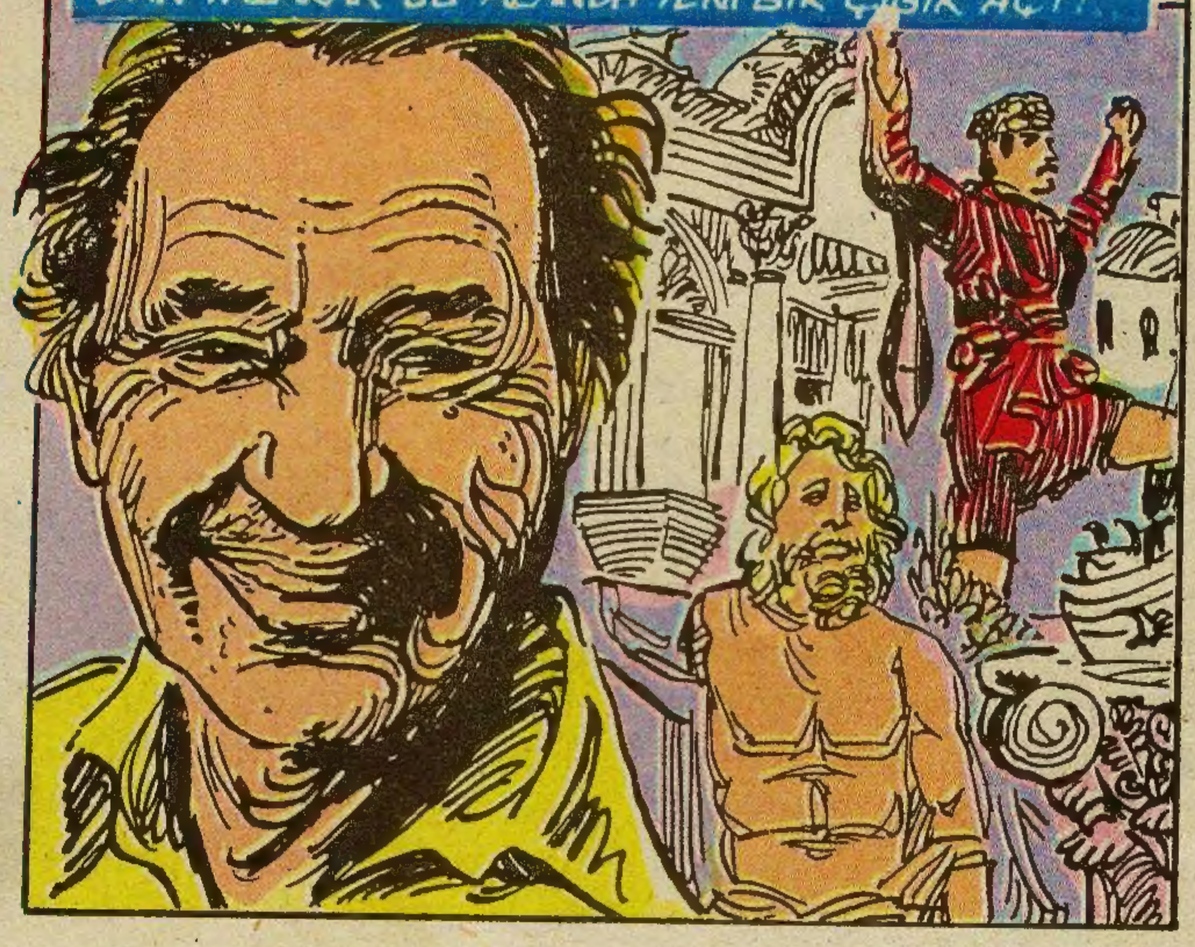

KISA KISA..

* 12 EKİM 1492'DE, KRİSTOF KOLOMB AMERİKA'YI KEŞFETTİ.
* 14 EKİM 1944'TE, ÜNLÜ ALMAN GENERALİ ROMMEL İNTİHAR ETTİ.
* 16 EKİM 1846'DA BİR AMELİYATTA İLK KEZ ANESTEZİ UYGULANDI.
* 17 EKİM 1849'DA, ÜNLÜ BESTECİ CHOPIN (ŞOPEN) 39 YAŞINDA ÖLDÜ.
* 18 EKİM 1912'DE, TRABLUSGARP SAVAŞI UŞİ ANTLAŞMASI'YLA SONA ERDİ..

Hey

Türkiye'de Pop Müzik + Gençlik denildiğinde akla ilk onun adı gelir.

Hey

Pop Müzik + Rock Müzik + Hard'n Heavy Müzik'le ilgili en son haberler onda yer alır.

Hey

Okurlarına her hafta posterler, çıkartmalar, şans kartları ve sürpriz armağanlar verir.

Hey

Tamamen pırıl pırıl kuşe kâğıda basılır...
HEYCİK ekiyle Türkiye'de 1 numaradır...

Kısacası, gençlik ne istiyorsa Hey onu verir...

Unutmayın, her cumartesi HEY günüdür

Geleceğe güvenle bakıyorum TÜRKBANK'a güveniyorum...

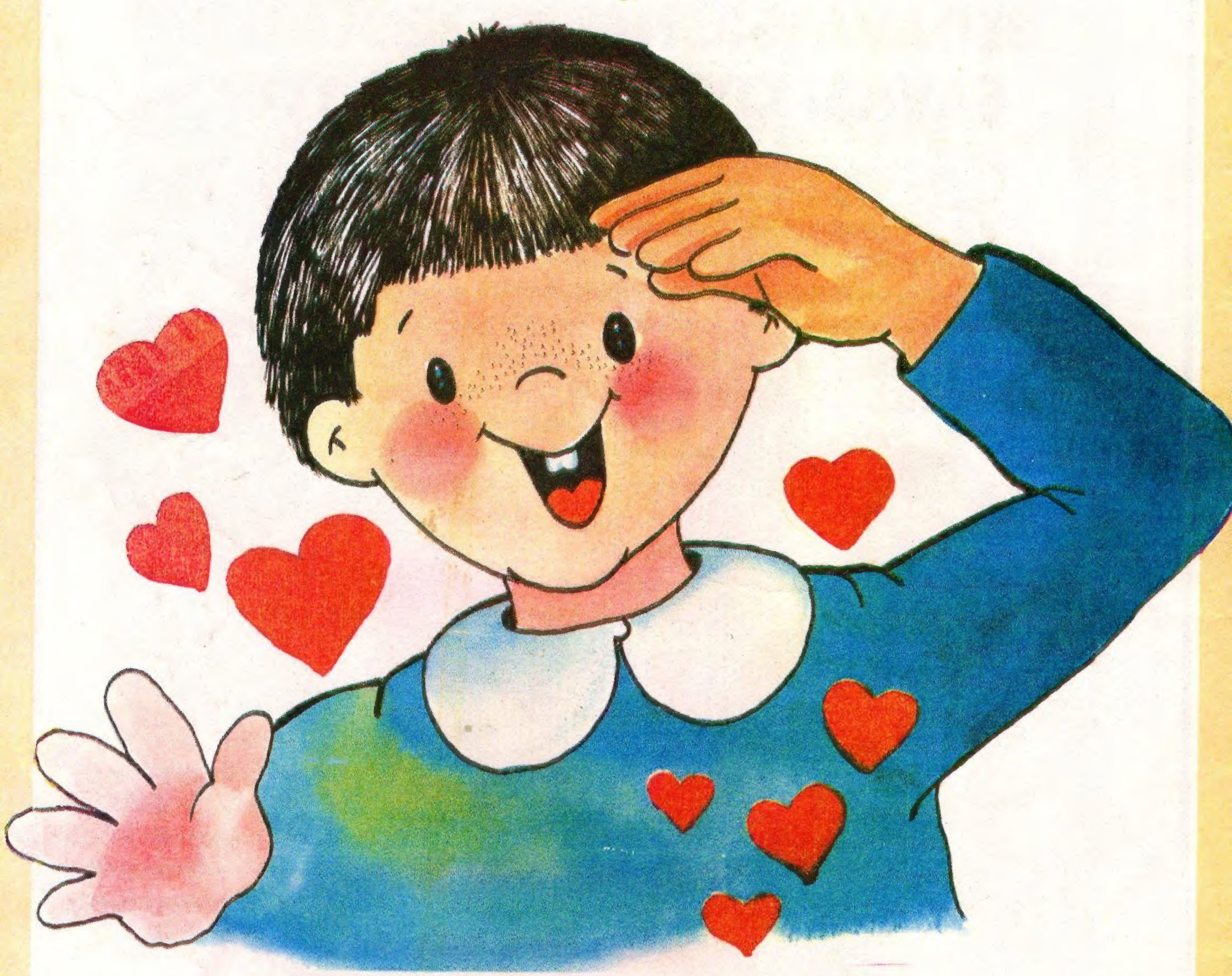

TÜRK TİCARET BANKASI

TÜRKBANK

"İKİNCİ ADRESİNİZ"